

LUNDS UNIVERSITET

Ekonomihögskolan

Institutionen för informatik

Äldre vuxna och datainsamling via Facebook

En undersökning av äldre vuxnas upplevelse av datainsamling på Facebook

Kandidatuppsats 15 hp, kurs SYSK16 i Informatik

Författare: Mowgli Olsson
Abdul Ali

Handledare: **Osama Mansour**

Rättande lärare: Christina Keller
Blerim Emruli

Äldre vuxna och datainsamling via Facebook: En undersökning av äldre vuxnas upplevelse av datainsamling på Facebook

ENGELSK TITEL: Older adults and datacollection on Facebook: A study on older adults experiece of datacollection on Facebook

FÖRFATTARE: Mowgli Olsson & Abdul Ali

UTGIVARE: Institutionen för informatik, Ekonomihögskolan, Lunds universitet

EXAMINATOR: Christina Keller, Professor

FRAMLAGD: maj, 2020

DOKUMENTTYP: Kandidatuppsats

ANTAL SIDOR: 63

NYCKELORD: Datainsamling, Sociala nätverkstjänster, Integritet, Facebook

SAMMANFATTNING (MAX. 200 ORD):

Denna uppsats ämnar undersöka hur äldre vuxna i Sverige mellan åldrarna 50-65 år upplever den datainsamling som sker på Facebook och de potentiella risker som finns med hur deras data hanteras. Undersökning genomfördes med hjälp av fyra semistrukturerade telefonintervjuer med äldre vuxna inom de åldersgränser som uppsatsen ämnar undersöka. Tre olika delområden för vår undersökning har identifierats i litteraturgenomgången. Dessa är integritet, förståelse och höga krav för användare, dessa tre ligger till grund för den intervjuguide som skapats, med syftet att hjälpa oss besvara vår forskningsfråga. Efter empirisk undersökning var slutförd, så jämfördes resultatet med den insamlade litteraturen. Till diskussionen så ställdes det empiriska resultatet med litteraturen för att finna likheter och skillnader, vilket i sin tur ledde till den slutsats som finns i det sista avsnittet. Efter genomförd undersökning så kan det konstateras det råder en betydligt mer negativ upplevelse hos de äldre vuxna i Sverige mellan åldrarna 50-65 angående Facebooks datainsamling samt att det finns en medvetenhet angående de potentiella risker som finns med hur deras data hanteras men att denna inte visas ha en särskilt stor påverkan på deras upplevelse. Trots detta, så saknar denna åldersgrupp vetskap och medvetenhet när och hur den datainsamling fungerar och appliceras.

Innehåll

1	Introduktion.....	6
1.1	Bakgrund	6
1.2	Problemformulering.....	7
1.3	Forskningsfråga	7
1.4	Syfte.....	7
1.5	Avgränsningar	8
2	Litteraturgenomgång	8
2.1	Definition av personuppgifter.....	8
2.2	Datainsamling och sociala nätverkstjänster.....	8
2.3	Datapolicy och villkor	10
2.4	GDPR och sociala nätverkstjänster	11
2.5	Läckor och säkerhetsrisker med Facebook.....	13
2.6	Litteratursammanfattning	15
2.7	Teoretiskt ramverk.....	16
3.	Metod	18
3.1	Val av metod.....	18
3.2	Datainsamling	18
3.2.1	Intervjuguide	19
3.2.2	Genomförande av intervjuer	21
3.3	Urval av informanter	21
3.4	Bearbetning av data	22
3.5	Analys av data	22
3.6	Validitet & Reliabilitet	22
3.7	Etiska principer.....	23
4	Resultat.....	24
4.1	Inledande frågor.....	24
4.2	Integritet och personlig information	24
4.2.1	Generell syn på personlig information och integritet.....	24
4.2.2	Syn på personlig information och integritet i samband med Facebook.....	25
4.3	Fördelar och nackdelar med Facebooks datainsamling	26
4.3.1	Fördelar	26
4.3.2	Nackdelar	26

4.4 Villkor, policy och samtycke.....	27
4.5 Olika typer av information som Facebook samlar in.....	28
4.5.1 Innehåll som användare förser med	28
4.5.2 Enhetsinformation.....	28
4.5.3 Information från partners	29
4.6 Upplevda risker i samband med Facebooks datainsamling.....	29
4.7 Dataläckor i samband med Facebook	30
4.8 Tankar och tillägg från informanterna.....	31
5 Diskussion	32
5.1 Integritet.....	32
5.2 Förståelse	33
5.3 Höga krav på användare	34
6 Slutsats	36
7 Appendix	37
7.1 Appendix 1 – Intervjuguide.....	37
7.2 Appendix 2 - Intervju 1 (Informant 1).....	38
7.3 Appendix 3 - Intervju 2 (Informant 2).....	44
7.4 Appendix 4 - Intervju 3 (Informant 3).....	49
7.5 Appendix 5 - Intervju 4 (Informant 4).....	54
Referenser.....	60

Tabeller

Tabell 1: Litteratursammanfattning

Tabell 2: Teoretiskt ramverk

Tabell 3: Intervjuguide

Tabell 4: Urval av informanter

1 Introduktion

1.1 Bakgrund

Rapporten *Svenskarna och Internet*, som genomförs årligen av Internetstiftelsen i Sverige (IIS), är en studie om det svenska folkets internetvanor. Rapporten som kom ut år 2019 visade att ca 74% av svenskarna använder Facebook, varav 51% använder det dagligen. Denna spridning av Facebook reflekteras i många delar av världen och idag finns det ca 2,5 miljarder användare globalt (Statista, 2019). Ytterligare statistik från IIS, i deras rapport *Svenskarna och Internet* (2019), visade att trots att antalet användare på Facebook har stagnerat de senaste åren och t.o.m. minskat från 2018 till 2019, så har de äldre samhällsgruppernas dagliga Facebook användning ökat och de yngre samhällsgrupperna minskat. I åldrarna mellan 46-55 år, så använde ca 6 av 10 Facebook dagligen och de i åldrarna mellan 56-65 år använde ca 4 av 10 Facebook dagligen, jämfört med de i åldern 12-15 så använde endast 1 av 10 Facebook dagligen.

Vid skapande av ett Facebookkonto, så är det ett krav att användaren måste acceptera Facebooks termer och villkor. I dessa termer och villkor, samt i Facebooks datapolity, beskrivs det hur accepterandet av termerna och villkoren innebär att Facebook kan samla in och lagra information och data om användarna (Facebook Datapolity, 2018). Facebook är den sociala nätverkstjänst med flest användare globalt och en stor aspekt av sociala nätverkstjänster är att dela med sig av olika typer av information. Denna information kan bestå av flera olika saker som inlägg, bilder, videor, etc. och informationen kan dessutom vara personlig och privat (Esteve, 2017; Malinauskaitė-van de Castel, 2017). Tidigare litteratur inom sociala nätverkstjänster och dess inverkan på äldre vuxna har bl.a. haft fokus på hur användning av sociala nätverkstjänster kan leda till fördelar för äldre i samhället och förbättra deras livskvalitet. Farkas (2010) tar upp några av fördelarna för äldre vuxna att använda sociala nätverkstjänster, där det kan reducera social isolation, ensamhet och främja äldres involvering i deras familjeliv. Kelly (2018) i sin studie, visade att användning av sociala nätverkstjänster kan även ha en positiv påverkan på äldre vuxnas kognitiva förmågor och hantering av information.

Olika händelser som dataläckor eller buggar har inneburit att Facebookanvändares personliga data har antingen använts på felaktiga sätt eller varit allmänt tillgängliga för andra att se och potentiellt utnyttja. Den händelse som fick mest uppmärksamhet var i 2018, när en tredjehands-partner till Facebook, vid namn Cambridge Analytica använde information från ca 87 miljoner användare för att kunna skapa personlighetsprofiler för att kunna skicka personligt anpassad politisk reklam till dem. Detta är dock endast en av flera olika händelser av dataläckor eller felaktig hantering av användares personliga information på Facebook.

1.2 Problemformulering

Den traditionella synen av äldre vuxnas adoptering av nya teknologier, inklusive internet och sociala nätverkstjänster beskrivs enligt en ”*grey digital divide*”, vilket är en term som beskriver hur de äldre vuxna inte spenderar lika mycket tid på internet som yngre användare (Millward, 2003). Men utifrån den statistik gällande äldre vuxna i Sverige, från IIS rapporter visar att detta håller på att ändras och att de äldre vuxna blir mer och mer involverade med teknologier som sociala nätverkstjänster (IIS, 2019). Trots detta, enligt Chakraborty et al., (2013) så är de äldre vuxna fortfarande en av de mest sårbara grupperna gällande informationssäkerhet och personlig data på internet. Som följd av att äldre vuxna inte spenderar lika mycket tid på internet som andra åldersgrupper, så innebär detta att de inte har lika mycket kunskap om internetbedrägeri (Millward, 2003).

Dessutom, med det antalet olika dataläckor som skett i samband med Facebook (Shih, 2013; Lindhe & Hamidi-Nia, 2018; Ingram, 2018; Wong, 2018; BBC, 2019; O’Flaherty, 2019), så har det blivit ett ökad fokus på integritet i samband med sociala nätverkstjänster. Detta reflekteras även i Sverige, där enligt IISs rapport från 2019 att ca hälften av befolkningen känner sig oroadade att stora företag som Google och Facebook inkräktar på deras integritet. Enligt (lagen.nu, u.å), så definieras personlig integritet som ”*Den enskildes rätt att kontrollera vem som kan få tillgång till dennes privata information*”. Dock, så visade statistiken från IIS (2019), att den grupp som känner sig minst oroadade över detta var pensionärer, där 37% känner sig oroadade.

Då användning av Facebook blir mer och mer frekvent i en åldersgrupp som traditionellt sett inte brukar ta del av olika teknologier på internet och därmed inte besitter lika mycket kunskap om de potentiella riskerna detta medför så indikerar detta en anledning till undersökning. Sett till detta så finns det även då en anledning att ifrågasätta varför den äldre vuxna samhällsgruppen inte har samma syn som den generella i Sverige angående en oro över att stora företag som Facebook inkräktar på deras integritet. Sammantaget så visar detta ett antal olika anledningar till ett behov att undersöka närmare hur äldre vuxna i Sverige upplever den datainsamling som sker på Facebook samt lägga ett fokus på hur de upplever risker i samband med detta.

1.3 Forskningsfråga

Hur upplever äldre vuxna i Sverige mellan åldrarna 50–65 år att Facebook samlar in data om dem och de riskerna som finns med hur deras data hanteras?

1.4 Syfte

Uppsatsens syfte är att undersöka om vuxna i Sverige i åldrarna 50-65 år har kunskap om i vilken omfattning som Facebook samlar in data om dem och hur deras data hanteras, samt undersöka hur detta upplevs av denna samhällsgrupp. Vi vill även ta reda på om de är medvetna om de risker som finns med Facebooks datahantering. Detta är intressant utifrån den ökning av användning som syns för denna åldersgrupp på Facebook samt utifrån ett ökande fokus på hantering av personlig data på internet.

1.5 Avgränsningar

I denna uppsats begränsas datainsamling till enbart det som sker av Facebook, och detta görs av några anledningar; Facebook är den mest använda sociala nätverkstjänst i Sverige, och det är främst denna plattform som den valda åldersgruppen är aktiv på. Vidare så begränsas uppsatsens fokus till åldersgruppen mellan 50-65 år för att denna grupp är den som ökat mest de senaste åren på Facebook.

2 Litteraturgenomgång

2.1 Definition av personuppgifter

Enligt Datainspektion (uå), så definieras personuppgifter som all den information som kan knytas till en levande person. Alltså kan personuppgifter inkludera namn, adress och personnummer, men även foton och ljudinspelningar som lagras digitalt kan räknas som personuppgifter. Indirekt information som går att knyta till en fysisk person skall även räknas som personuppgifter, och detta kan vara information som ett bolagsnummer vid enmansföretag och registreringsnumret på en bil. Datainspektionen gör även en distinktion mellan "vanliga" personuppgifter och "känsliga" personuppgifter. Känsliga personuppgifter gäller sådan information som en individs hälsa, etniska ursprung, politiska åsikt och sexuella läggning.

2.2 Datainsamling och sociala nätverkstjänster

Författarna Boyd och Ellison (2007), definierade sociala nätverkstjänster som webb-baserade tjänster, som gör det möjligt för användare att skapa en allmänt öppen eller semi-öppen profil inom ett bundet system, formulera en lista med andra användare som de har en anknytning till, och kunna se och gå igenom sin lista med anknytningar och andra användare inom detta bundna system. Idag är den mest populära sociala nätverkstjänsten Facebook, med ca 2,5 miljarder användare (Statista, 2019). Sociala nätverkstjänster med dess enorma antal användare globalt har blivit ett av de viktigaste kommunikationsverktygen bland människor idag (Zaidieh, 2012). Med ett så pass stort antal användare, tillsammans med att sociala nätverkstjänster är utvecklade på det sättet de är (ett bundet system med användare som skapar anknytningar med varandra), samt att de används för kommunikation i så stor omfattning så genererar detta enormt mycket data. Användare på sociala nätverkstjänster genererar enorma mängder data varje dag genom att presentera sin egen och andras personliga information allmänt, och genom att söka efter information. På både Facebooks datapolity och författaren Esteve (2017) tar upp faktumet att det finns en distinktion på den information som användare uppger till Facebook, och den information som Facebook systematiskt samlar in från användare när de använder deras system, utan att användare märker det. Esteve (2017) fortsätter med att ta upp att målet för företag som Facebook är att hantera och centralisera all personlig information från användare. Detta förstärker Malinauskaité-van de Castel (2017) genom sitt påstående, att virtuella sociala nätverkstjänster är bland världens största personlig-data administratörer, som samlar in, sammanställer, lagrar, använder, förstör eller genomför andra processer med personlig data från användare. Att konstant uppdatera ens egen

profilinformation, skriva inlägg, dela med sig av bilder och videos, och kommentera på andras inlägg, för att nämna vissa aktiviteter som förekommer på sociala nätverkstjänster, är beteende som avslöjar olika aspekter om en persons identitet. Med detta eskalerande utbyte av personlig data på sociala nätverkstjänster så uppstår frågor om integritetsrisker och potentiella konsekvenser (Fogel & Nehmad, 2009; Zeman et al., 2017). Dessutom, enligt Šišulák (2017), så ökar risken för överträdelse på individens data och rättigheter desto fler personer som använder sociala nätverkstjänster.

Kabir (2016) beskriver datainsamling som den process där insamling och analysering av information på olika variabler som är av intresse sker, på ett etablerat systematiskt sätt som gör det möjligt att svara på antingen forskningsfrågor, testa en hypotes eller utvärdera resultat. Han fortsätter sedan att ta upp att målet med datainsamling är att resultera i högkvalitativt bevis som kan översättas till innehållsrik dataanalys och göra det möjligt att bygga upp ett övertygande och trovärdigt svar till de frågor som ställts för datainsamling. Personlig data har beskrivits som en ny form av tillgång (World Economic Forum, 2011), detta på grund av dess potential att kunna addera värde för företag och konsumenter, samt möjliggörandet av olika tjänster som inte varit möjligt utan den (Spiekermann, et al., 2015). Typen av data som Facebook samlar in kan delas in i olika kategorier; information som användarna förser med, enhetsinformation och information från Facebooks partners (Facebook, 2020).

Information som användare förser med:

Facebook samlar in allt innehåll, all kommunikation, och all annan information som användare förser med när de använder Facebooks produkter. Detta inkluderar när användare skapar sitt konto, skapar eller delar med sig av olika innehåll, meddelanden och kommunicerar med varandra. Både metadata och innehållet i datan (text, bild, video etc.) samlas in, metadata kan vara datumet en fil skapades eller platsen ett foto blev taget. Facebook samlar även in information om de personer, sidor, konton, grupper, etc. som en användare är anknuten till och hur en användare interagerar med dessa via Facebooks produkter. Ett exempel på detta är bl.a. information som visar vilka personer en användare kommunicerar mest med eller den grupp som en användare är mest aktiv i. Det samlas även in information på Facebook hur en användare använder deras produkter. Detta innebär den typen av innehåll som en användare tittar på eller interagerar med, de funktioner som de använder, de personer eller konton som en användare kommunicerar med, både tiden och hur ofta, samt hur länge de gör olika aktiviteter (Facebook, 2020).

Enhetsinformation:

Facebook samlar in information från och om de datorer, smartphones, anslutna tv-enheter och andra internetanslutna enheter som en användare integrerar med Facebooks olika produkter. Facebook samlar dessutom ihop informationen från de olika enheter som används i samband med Facebook. Ett exempel på att beskriva detta är att Facebook tar den information om en användares aktivitet från deras smartphone för att kunna personligt anpassa det innehåll, reklam och de funktioner till andra enheter de använder i samband med Facebook. Information om de enheter som används med Facebook samlas även in, och denna information kan vara enhetens operativsystem, hårdvaran, mjukvaran, batterinivån på enheten, lagringsutrymme och även vilken webbläsare som används (Facebook, 2020).

Information från Facebooks partners:

Annonsörer, applikationsutvecklare och utgivare kan skicka information till Facebook via Facebooks olika verktyg, som Facebook Business Tools, samt Facebooks sociala plug-ins som Like-knappen, deras API:er och SDK:er eller via Facebook Pixel. Facebook Pixel beskrivs som *"A piece of code for your website that lets you measure, optimise and build*

audiences for your advertising campaigns.”. Facebooks partners förser dem med information utanför Facebook, och detta inkluderar information om enheter, webbsidor som besöks, köp som görs, annonser som blir sedda och hur tjänster används. Detta kan göras oavsett om personen som tar del av dessa ovannämnda aktiviteter har ett Facebookkonto eller är inloggad på Facebook. Facebooks partners tar emot data vid besök på deras webbsidor, när man tar del av deras tjänster eller via tredjehands-parter som de i sin tur samarbetar med. Facebook kräver att vartenda av deras partners måste lagenligt ha rätt till att samla, använda och dela med sig av data innan de förser Facebook med någon data (Facebook, 2020).

Med utvecklingen som skett inom IT så har det blivit möjligt att genomföra datainsamling på enormt stora mängder av data, och denna process har blivit benämnd som big data. Furman och Simcoe (2015), beskriver big data som möjligheten att samla in enorma mängder data från olika källor för undersökning, analysering, och kunna förstå konsumenter, och för att kunna förutsäga efterfrågan och rätt prissättning för konsumenter. Detta har kommit att påverka och ändra sättet företag hanterar sina processer och olika marknadssegment. Enligt Gandomi och Haider (2015) så är big data insamlat via sociala nätverkstjänster oanvändbart innan det ordentligt blivit använt som hjälp för beslutsgörande genom att omvandlas från data till meningsfull insikt.

2.3 Datapolicy och villkor

I samband med när en person självmant ska ta del av ett avtal som kan sätta dem själva i risk, så är de som står för avtalet tvungna att försäkra att personen medger ett välinsatt samtycke först. Fuller (2019) exemplifierar detta och tar upp faktorer hur detta ändå innebär problematik. Exemplet lyder som följande, att vid en procedur som skulle kräva en individ att uppge genetisk information om sig själv, som lagras. Om det i framtiden uppstår nya användningsområden för denna information som upptäcks, som individen inte gett samtycke till, skall denna individ då bli kontaktad igen, så att ett nytt avtal och samtycke kan inskaffas? Eller skall individen ge ett sorts heltäckande samtycke från början, som täcker all sorts användning för information som individen har gett med sig, oavsett, så uppstår frågan om hur ett samtycke kan resonabelt beskrivas som välinsatt eller kunskapsbelagt?

Fuller (2019) fortsätter med att ta upp att när personer använder en tjänst online, som Facebook så är det ett krav att bekräfta att man har läst de villkor som tillhör den tjänsten. Dessa villkor tar upp faktorer som integritet, och till vilken utsträckning användares data kommer hanteras av tjänsten. Att bekräfta villkoren är det sätt som användare medger sitt samtycke till tjänsteleverantören, i detta fall Facebook.

Strandburg (2014) tar upp ett paradigm gällande tillkännagivande och samtycke, att det antar att personer kan bedöma de potentiella fördelarna och nackdelarna med datainsamling tillräckligt bra för att kunna göra välinsatta eller kunskapsbelagda beslut. Detta antagande är enligt Strandburg (2014) en ren fantasi, på grund av olika anledningar, som den allt mer frekventa användningen av komplexa och otydliga tekniker inom data-mining, sammanhanget av personlig data, och de oförutsägbara potentiella skador från dess nästintill allestädes insamling. Aïmeur & LaFond (2013) tar också upp frågan hur det inte alltid är tydligt om individer har tydlig kunskap om hur deras information samlas in och hur den används. De tar även upp, att trots om personer vill skydda sin integritet och läsa alla policys som de stöter på, så uppstår för många hinder; policys är svåra att förstå, kräver ofta ganska mycket bakgrundkunskap för att göra ett informerat beslut, och att de inte erbjuder användare ett val

där de kan reflektera över sina preferenser. Esteve (2017) tar också upp ytterligare problematik gällande datapolicys, att de till stor del varit en valfri åtgärd för online företag att främja sin integritetspraxis och ett försök till självreglering för att övertala beslutsfattare att ytterligare åtgärder inte behövs, detta gäller dock endast i USA. I Europa fungerar det annorlunda, där via EU-direktiv som har etablerat ett antal olika regler som kontrollerar hemsidors hantering av personlig information, oavsett vad hemsidans policy fastställer. Enligt EU-lag så måste integritets-/datapolicys följa EU-lagars standard vad gäller integritet (Marotta-Wurgler, 2015). Enligt Esteve (2017) finns det dock en annan anledning som invaliderar Facebooks användares samtycke och det är att det finns otillräcklig förklaring över hur Facebook gör information tillgängligt för annonsörer. Han fortsätter med att beskriva hur användare på Facebook inte är medvetna att de uppger sin personliga data när de använder deras tjänster. Användare kan vara medvetna om den personliga data de uppger till Facebook när de uttryckligt uppger sin data genom registreringsregister eller delar med sig av data till sina vänner på Facebook men ifrågasätter om användare är medvetna till vilken grad som deras data blir automatiskt lagrad av Facebook via cookies, sökningar, och lagringsutrymme etc. Esteve (2017) poängterar även att många användare ignorerar faktumet att de förser information om deras familj, vänner, arbetsrelaterade aktiviteter, platser och enheter när de använder Facebooks tjänster. Om användare inte ens kan identifiera den personliga data de ger upp, så blir det väldigt svårt för dem att kunna avgöra om deras integritet har blivit överträd (Esteve, 2017).

2.4 GDPR och sociala nätverkstjänster

General Data Protection Regulation (framöver GDPR), kom till effekt i Maj 2018 och skulle representera det nya ramverket inom Europa som skulle reglera dataskydd. Det blev direkt applicerat på alla EU-medlemmar och skulle fungera utan extra åtgärder på nationell nivå. GDPRs huvudsakliga syfte är att harmonisera och sammanställa dataskyddslagar inom Europa för att skydda personlig data (GDPR, 2018). GDPR appliceras på hanteringen av personlig data, oavsett om den sker automatiskt eller manuellt, om datan blir lagrad eller om syftet är att datan skall lagras. Hantering innebär all aktivitet som sker på personlig data, som lagring, insamling, organisering, strukturerad, ändring, hämtning, delande, sammansättning eller kombinerande, restriktion, borttagande eller förstörande (GDPR, 2018). De principer som är definierade inom GDPR är obligatoriska för alla organisationer som är verksamma inom EU och för alla organisationer internationellt, inklusive sociala nätverkstjänster som samlar in och hanterar personlig data från användare inom EU. Enligt (GDPR, 2018) så är det även strikt förbjudet att samla in och hantera användares personlig data gällande information om ens ras, politiska åsikt, religion, samt data om användares genetik, hälsa och sexuella läggning.

I artikel 5, i GDPR, så definieras olika principer som skall gälla vid behandling av personuppgifter och de är som följande (Datainspektionen, 2018):

1. Uppgifterna ska behandlas på ett lagligt, korrekt, och öppet sätt i förhållande till den registrerade.
2. De ska samlas in för särskilda, uttryckligt angivna och berättigade ändamål och inte senare behandlas på ett sätt som är oförenligt med dessa ändamål. Ytterligare behandling för arkivändamål av allmänt intresse, vetenskapliga, eller historiska forskningsändamål eller statistiska ändamål ska inte anses vara oförenligt med de

ursprungliga ändamålen.

3. De ska vara adekvata, relevant och inte för omfattande i förhållande till de ändamål för vilka de behandlas.
4. De ska vara riktiga och om nödvändigt uppdaterade. Alla rimliga åtgärder måste vidtas för att säkerställa att personuppgifter som är felaktiga i förhållande till de ändamål för vilka de behandlas raderas eller rättas utan dröjsmål.
5. De får inte förvaras i en form som möjliggör identifiering av den registrerade under en längre tid än vad som är nödvändigt för de ändamål för vilka personuppgifterna behandlas. Personuppgifter får lagras under längre perioder i den mån som personuppgifterna enbart behandlas för arkivändamål av allmänt intresse, vetenskapliga eller historiska forskningsändamål eller statistiska ändamål, under förutsättning att de lämpliga tekniska och organisatoriska åtgärder som krävs enligt förordning genomförs för att säkerställa den registrerades rättigheter och friheter.
6. De ska behandlas på ett sätt som säkerställer lämplig säkerhet för personuppgifterna, inbegripet skydd mot obehörig eller otillåten behandling och mot förlust, förstöring eller skada genom olyckshändelse, med användning av lämpliga tekniska eller organisatoriska åtgärder.

Artikel 5 i GDPR tar även upp att det är den personuppgiftsansvarige som ska ansvara för och kunna visa att föregående punkter skall efterlevas.

Peras, Mekovec och Picek (2018) har analyserat vilka typer av personlig data olika sociala nätverkstjänster samlar in, och gör detta med utgångspunkt i GDPR. Enligt GDPR (Datainspektionen, 2018), så är personuppgifter varje upplysning som avser en identifierad eller identifierbar fysisk person, varvid en identifierbar fysisk person är en person som direkt eller indirekt kan identifieras särskilt med hänvisning till en identifierare som ett namn, identifikationsnummer, en lokaliseringssuppgift eller online-identifikatorer eller en eller flera faktorer som är specifika för den fysiska personens fysiska, fysiologiska, genetiska, psykiska, ekonomiska, kulturella eller sociala identitet. Majoriteten av data som finns på sociala nätverkstjänster är relaterad till det personliga livet, alltså representerar detta personlig data. Enligt Hasan et al. (2013) så samlar majoriteten av sociala nätverkstjänster in följande information om användare:

1. Intressen – användares professionella intressen, eller intressen om hobbys, underhållning, sport eller kommersiella produkter
2. Kunskap, bakgrund och egenskaper – information som kan användas för att upptäcka professionella inom vissa områden
3. Mål – vad användare vill uppnå på kort sikt och lång sikt
4. Beteende – användare kan ha repetitiva beteenden som kan övervakas
5. Individuella karakteristiska – ålder, kön, e-mail, demografisk information etc.
6. Kontext – miljö, personliga, sociala, spatio-temporal.

Alla ovanstående attribut innehåller delar av användares personliga information. Peras, Makovec och Picek (2018) kom fram till att både Facebook och deras produkt Messenger samlar in 100% av ovanstående datatyper och att ingen av de analyserade sociala nätverkstjänsterna inklusive Facebook och deras produkter ger användare möjligheten att använda deras tjänst utan att tillhandahålla sin personlig data.

2.5 Läckor och säkerhetsrisker med Facebook

Begreppet dataläcka är ett begrepp vars definition inte kan beskrivas som en specifik sak, det är en händelse som kan innebära ett antal olika saker. Nedan kommer detta illustreras med hjälp av de flertal olika exempel som beskriver olika händelser där en dataläcka har skett på grund av olika anledningar. Dock så beskrivs det i artikel 4(12) i Dataskyddsförordningen GDPR (Datainspektionen, U.Å) begreppet personuppgiftsincident. Detta anses även vara godtyckligt för att använda som beskrivning över en dataläcka, definitionen lyder som följande; ”en säkerhetsincident som leder till oavsiktlig eller olaglig förstöring, förlust eller ändring eller till obehörigt röjande av eller obehörig åtkomst till de personuppgifter som överförts, lagrats eller på annat sätt behandlats”.

Sedan Facebooks början till dess utveckling till idag, där det finns ca 2.5 miljarder användare (Statista, 2019) så har det skett ett antal olika dataläckor med ett varierande antal användare som blivit påverkade.

År 2013 så blev ca 6 miljoner användares personliga information och data läckt genom en bugg. Buggen var aktiv från 2012 till 2013 och var en teknisk bugg som innebar att Facebook-användare som laddade ned kontaktinformation från sin vän-lista fick med sig information som de egentligen inte skulle ha tillgång till. 6 miljoner användare blev påverkade av detta och fick sitt telefonnummer och sin email-adress läckt. När Facebooks säkerhetsteam blev informerade om detta så fixade de buggen inom 24 timmar (Shih, 2013).

Under 2018 så skedde det tre olika dataläckor i samband med Facebook som hade ett varierande antal påverkade användare. Den dataläckan som blev främst omtalad var den som skedde i mars och har blivit kallad Cambridge Analytica-skandalen. Det som hände var att data-analysföretaget och partner med Facebook, Cambridge Analytica hade samlat in personlig information om ca 87 miljoner Facebook-användare, varav många utan deras vetskap. År 2014 började händelseförloppet med en app vid namn thisisyourdigitallife, där Facebook-användare fick betalt för att genomföra ett personlighetstest. Användarnas och deras vänners personliga information samlades in och delades med Cambridge Analytica. Enligt visselblåsaren Christopher Wylie använde Cambridge Analytica den insamlade information för att kunna skapa avancerade profiler av Facebook-användarna. Under det amerikanska valet 2016 användes dessa profiler för att kunna skicka ”pro-Trump” material till dem. Det har även framkommit att företaget ska ha sålt information om användarna till Brexit-kampanjen (Lindhe & Hamidi-Nia, 2018).

I maj, 2018 under en period på fyra dagar så blev ca 14 miljoner Facebook-användares inlägg inställda till att vara allmänt tillgängliga. Facebook inlägg vid delning blir vanligtvis automatiskt inställda till att vara tillgängligt för den ”publik” som det senaste inlägget var menat för men under dessa fyra dagar så ändrades detta för 14 miljoner användare till tillgängligt för allmänheten (Ingram, 2018).

Senare på året, i september blev nästan 50 miljoner användares konton utsatta för en attack som gjorde det möjligt för hackarna att ta över dessa användares konton. Säkerhetsöverträdelsen skedde genom att hackarna stal så kallade ”access tokens”, som är en typ av säkerhetsnyckel som tillåter användare att fortsätta vara inloggade på Facebook under webbläsar-sessioner utan att behöva skriva sitt lösenord varje gång. Att ha tillgång till dessa access tokens gjorde det möjligt för hackarna att helt ta kontroll över användarnas konton,

samt kunna logga in till tredje-hands applikationer som använder Facebook-login (Wong, 2018).

Året därpå, 2019 så skedde det ytterligare dataläckor i samband med Facebook. I mars 2019, under en säkerhetsgranskning, så kom det ut information att Facebook-användares lösenord var lagrade i ett läsbart format i deras datalagringsystem. Detta fick Facebooks uppmärksamhet eftersom deras system är designade för att dölja lösenord med tekniker som gör dem oläsbara. Det var säkerhetsforskaren Brian Krebs, som insåg och gick ut med nyheterna om dataskyddsbristen, där upp till 600 miljoner lösenord var lagrade i textformat. Detta innebar att dessa lösenord kan ha varit tillgängliga för Facebooks 20 000 anställda, dock gick Facebook ut i ett pressmeddelande att det inte finns några tecken att data skall ha missbrukats (BBC, 2019 & O'Flaherty, 2019).

Bara en månad senare, i april 2019, så skrev säkerhetsföretaget UpGuard en rapport som visade att Facebook-applikationsutvecklare hade lämnat hundratals miljoner användares information öppet på allmänt synliga och allmänt öppna cloud-serverar. UpGuards berättade att ett av de två dataset kom från ett mexikanskt mediaföretag vid namn Cultura Colectiva och hade information som Facebook-användares aktivitet, kontonamn, Facebook-ID, etc. Detta dataset hade mer än 540 miljoner rader av användarinformation. Det andra datasetet var för en applikation vid namn "At the Pool", och där fanns personlig information samt 22 000 lösenord, dock inte för Facebook utan för applikationen. UpGuard tar upp att detta ändå är problematiskt då många använder samma lösenord på olika webbsidor. Både dataset var lagrade på Amazons cloud-serverar. Strax efter att detta kom ut så gick Facebook ut med ett uttalande om att deras policy förbjuder lagring av Facebook-information på allmänt öppna databaser och att de skulle arbeta med Amazon för att ta ner databaserna. Forskarna på UpGuard skriver dessutom i sitt blogginlägg, att data om Facebookanvändare har spridits långt bortom Facebooks egen kontroll. De tar även upp att kombinationen av de enorma mängder personlig data och lagringstekniker som ofta blir felinställda med allmänt öppen tillgång, så blir resultatet en lång lista data från Facebookanvändare som kommer fortsätta att läckas (Lecher, 2019 & UpGuard, 2019).

I september, samma år så hittades en oskyddad databas som innehöll 419 miljoner mobilnummer från Facebook-användare online. Datan innehöll Facebook ID, och i vissa fall namn, kön och tillhörande land. Den utsatta servern innehöll information från bl.a. 133 miljoner användare från USA, 18 miljoner användare från Storbritannien och 50 miljoner användare från Vietnam (Jee, 2019 & Whittaker, 2019).

I slutet av året 2019, så blev det känt att ytterligare en dataläcka hade skett från först 267 miljoner användare, som senare ändrades till 309 miljoner användare. Den oskyddade databasen innehöll namn, Facebook ID och telefonnummer från mer än ca 309 miljoner användare och var tillgänglig online utan ett lösenord. Cybersäkerhet forskarna spårade databasen till Vietnam men kunde inte identifiera exakt hur datan blivit tillgänglig eller hur den hade använts, samt att personerna vars data blivit åtkommen främst bestod av personer från USA (Bischoff, 2020 & Webb, 2019).

2.6 Litteratursammanfattning

I följande tabell (se Tabell 1) presenteras en sammanfattning över de olika områdena som presenteras i litteraturen.

Huvudområde	Aspekter	Litteratur
Personuppgifter	<ul style="list-style-type: none"> • Definition av personuppgifter • Känsliga personuppgifter 	<ul style="list-style-type: none"> • Datainspektion (U.Å)
Datainsamling och sociala nätverkstjänster	<ul style="list-style-type: none"> • Definition av sociala nätverkstjänster • Facebook statistik • Personlig data på sociala nätverkstjänster • Definition av datainsamling • Facebook och olika typer av information de samlar in • Definition av big data 	<ul style="list-style-type: none"> • Boyd och Ellison, (2007) • Statista, (2019) • Zaidieh, (2012) • Esteve, (2017) • Malinauskaité-van de Castel, (2017) • Fogel & Nehmad, (2009) • Šišulák, (2017) • Kabir, (2016) • World Economic Forum, (2011) • Spiekermann, et al., (2015) • Facebook, (2020) • Furman och Simcoe, (2015) • Ghani et al., (2019) • Gandomi och Haider, (2015)
Datapolicy och villkor	<ul style="list-style-type: none"> • Välinsett samtycke • Integritet • Otillräcklig kunskap • Problematik med policy • Omedvetenhet 	<ul style="list-style-type: none"> • Fuller, (2019) • Strandburg, (2014) • Aïmeur & LaFond, (2013) • Esteve, (2017) • Marotta-Wurgler, (2015)
GDPR och sociala nätverkstjänster	<ul style="list-style-type: none"> • GDPRs principer • Behandling av personuppgifter • Sociala nätverkstjänsters insamling av personuppgifter utifrån GDPR 	<ul style="list-style-type: none"> • GDPR, 2018 • Datainspektionen, 2018 • Peras, Mekovec och Picek (2018) • Hasan et al. (2013)

<p>Läckor och säkerhetsrisker med Facebook</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Beskrivning av olika dataläckor i samband med Facebook • Cambridge Analytica skandalen • Buggar • Öppna dataservrar • Allmänt tillgängliga inlägg • Hackare • Oskyddade lösenord • Tredjehands-parter 	<ul style="list-style-type: none"> • Statista, (2019) • Shih, (2013) • Lindhe & Hamidi-Nia, (2018) • Ingram, (2018) • Wong, (2018) • BBC, (2019) • O’Flaherty, (2019) • Lecher, (2019) • UpGuard, (2019) • Jee, (2019) • Whittaker, (2019) • Bischoff, (2020) • Webb, (2019)
--	--	---

Tabell 1: Litteratursammanfattning

2.7 Teoretiskt ramverk

För att kunna besvara på forskningsfrågan så har vi undersökt den litteratur som frågan relaterar till och bygger på. Fogel och Nehman (2009) och Zeman et al., (2017) menar att med eskalerande utbyte av personlig data på sociala nätverkstjänster så uppstår frågor om integritetsrisker och potentiella konsekvenser. Dessutom så ökar risken för överträdelse på individers data och rättigheter desto fler personer som använder sociala nätverkstjänster (Šišulák, 2017). Utöver detta så har de olika dataläckorna som skett i samband med Facebook varit tydliga exempel på hur användares integritet påverkats. Litteraturen visar även att det uppstår ett paradigmskifte gällande tillkännagivande och samtycke gällande att personer kan bedöma de potentiella fördelarna och nackdelarna med datainsamling tillräckligt bra för att kunna göra kunskapsbelagda beslut (Strandburg, 2014). Aïmeur och LaFond (2013) tar också upp frågan om hur det inte alltid är tydligt om individer har kunskap om hur deras information samlas in och den används, samt att även om personer vill skydda sin integritet och läsa alla villkor och policys som de stöter på, så uppstår för många hinder; policys är svåra att förstå, kräver ofta ganska mycket bakgrundkunskap för att göra ett informerat beslut, samt att de inte erbjuder användare valmöjligheter att kunna reflektera över sina preferenser. Med detta som utgångspunkt så har tre huvudsakliga områden urskilts som ligger till grund för det empiriska arbetets som skall genomföras.

Område	Faktorer	Referenser
Integritet	<ul style="list-style-type: none"> - Utbyte av personlig data - Överträdelse på individers data och rättigheter - Dataläckor 	<p>Fogel & Nehman (2009)</p> <p>Zeman et al., (2017)</p> <p>Šišulák, (2017)</p> <p>Fuller (2019)</p> <p>Lindhe & Hamidi-Nia, (2018)</p>
Förståelse	<ul style="list-style-type: none"> - Kunskap om hur datainsamling via Facebook sker - Olika typer av datainsamling - Delning av information och data från andra användare - Omedvetenhet om när och om datainsamling sker - Otillräcklig redogörelse från Facebooks sida 	<p>Peras, Mekovec och Picek (2018)</p> <p>Esteve, (2017)</p> <p>Aïmeur & LaFond (2013)</p> <p>Strandburg (2014)</p>
Höga krav på användare	<ul style="list-style-type: none"> - Datainsamling är komplext och föränderligt - Datapolicys är svåra att förstå - Antagande att personer kan väga över fördelar/nackdelar över samtycke till den datainsamling som sker - Krav på mycket bakgrundskunskap 	<p>Esteve, (2017)</p> <p>Aïmeur & LaFond (2013)</p> <p>Strandburg (2014)</p> <p>Fuller (2019)</p>

Tabell 2: Teoretiskt ramverk

3. Metod

3.1 Val av metod

Vid valet av metod för empirisk undersökning så står valet mellan kvantitativ och kvalitativ och enligt Jacobsen (2002) är det frågeställningen som styr vilken metodansats man bör välja. Eftersom att syftet med vår studie är att undersöka hur individer i den valda målgruppen upplever att Facebook samlar in data om dem samt om de är medvetna om riskerna som finns med Facebooks datahantering, så ansåg vi att den kvalitativa ansatsen är mer lämplig för oss. Jacobsen förklarar att skillnaden mellan de två olika ansatserna, kvantitativ respektive kvalitativ är i formen av information som man samlar in, där siffror är kvantitativa och ord är kvalitativa (2002). När forskare är intresserade av att finna ny information samt skapa klarhet om någonting så anser Jacobsen, (2002) att en kvalitativ ansats är mer lämplig, och i enlighet med detta ansågs detta vara mer applicerbart för oss. Kvalitativa metoder är dessutom mer öppna för ny och överraskande information (Jacobsen 2002). Ett exempel för att arbeta kvalitativt är när man väljer att intervjua ett mindre antal intervjupersoner för att sedan tolka sitt intervjumaterial (Justesen & Mik-Meyer, 2013). Med ovanstående anledningar så valde författarna att anta kvalitativ ansats i form av semistrukturerade intervjuer för den empiriska undersökningen. Vi valde en semi-strukturerad approach med öppna frågor och följdfrågor som berörde de olika förutbestämda ämnen som vi ville lägga fokus på. Detta gjorde vi för att vi skulle ha någon form av struktur som skulle underlätta analysen av den insamlade datan. Valet av att ha öppna frågor var för att låta intervjuobjektet prata fritt och eventuellt komma med ny information som vi förbisett. Följdfrågorna var till för att komma tillbaka på rätt spår ifall intervjuobjektet spårade iväg eller för att få svar på frågor som de inte besvarat genom de öppna frågorna. Om de besvarat vissa av följdfrågorna tydligt i de öppna frågorna avstod vi från att ställa dem, men i vissa fall ställde vi följdfrågorna ändå för att undvika misstolkning.

3.2 Datainsamling

För vår insamling av primärdata så genomfördes fyra olika semistrukturerade intervjuer med fyra individer som uppfyllde kraven utifrån vår frågeställning. Individerna var svenska medborgare, mellan åldern 50 – 65 år och använde Facebook. Inför intervjuerna så skapades en intervjuguide som skulle försäkra att de olika intervjuerna skedde på likartade sätt.

3.2.1 Intervjuguide

Intervjufråga	Teoretiskt område	Teoretiskt område	Teoretiskt område
	Integritet	Förståelse och kunskap	Höga krav på användare
Hur gammal är du och använder du Facebook?			
Vad skulle du bedöma som personlig information?		X	
Tycker du att det är viktigt att skydda din personliga information från andra? Varför?	X		
Hur skulle du beskriva din uppfattning om personlig integritet?	X	X	
Skulle du säga att din attityd om personlig information stämmer överens med den typen av information som du delar med dig över Facebook?	X		
När du använder Facebook och delar med dig av bilder, inlägg eller personlig information, vad tror du händer med dessa när de väl finns på Facebook?		X	
Vid skapandet av sitt Facebook-konto så måste användaren acceptera eller ge samtycke till Facebooks villkor och termer för att kunna använda Facebook. Tog du del av dessa och läste vad de innebar? Varför/Varför inte?		X	X
När en person skapar sitt Facebook-konto och ger samtycke till de villkor och termer som ställs ger man även samtycke till att det innehåll som användaren delar med sig av, samlas in och lagras av Facebook. Var ni medveten om detta? Vad tycker ni om detta?		X	X
Ser ni eller upplever ni några fördelar med att den information som ni delar med er på Facebook samlas in och lagras av dem?	X	X	
Ser ni eller upplever ni några nackdelar med att den information som ni delar med er på Facebook samlas in och lagras av dem?	X	X	

Facebook samlar in allt innehåll, all kommunikation och all annan information som användare publicerar när de använder Facebook. Detta inkluderar när en användare skapar sitt konto, delar med sig av inlägg, bilder, videor. All kommunikation och meddelande samlas också in. Vad tycker du om detta?	X	X	
Facebook samlar in information från och om de datorer, smartphones eller surfplattor som en användare använder Facebook på. Informationen som samlas in och lagras kan vara enhetens operativsystem, hårdvaran, batterinivån, lagringsutrymme, GPS, och även vilken webbläsare som används. Vad tycker du om detta?	X	X	
Facebook samlar även in information som de får från deras partners, och dessa partners består bl.a. av annonsörer, app-utvecklare och utgivare, och dessa förser Facebook med information om Facebookanvändares aktivitet utanför Facebook. Denna information inkluderar hemsidor som besöks, köp som görs, olika annonser som ses samt hur olika tjänster används, och detta göra oavsett om du har ett Facebook-konto eller är inloggad på Facebook. Vad tycker du om detta?	X	X	
Anser du att den datainsamling som sker av Facebook har någon påverkan på din integritet? I så fall, hur?	X	X	
Upplever du några risker med att ha personlig information insamlad och lagrat om dig på Facebook?	X	X	
Anser du att du har tillräcklig vetskap om den typen av datainsamling som Facebook gör för att kunna acceptera att det sker? · Varför tror du det är så?		X	X
Har tanken om risker i samband med datainsamling och lagring av personlig information påverkat din användning och upplevelse av Facebook?		X	
Sedan några år tillbaka, men i synnerhet år 2018 och 2019 så har Facebook drabbats av olika dataläckor där användares data och personliga information påverkats. - Är detta någonting ni varit medveten om?	X	X	

(Vad är dina tankar om detta?) - Har detta påverkat din aktivitet kring delande av innehåll på Facebook?			
---	--	--	--

Tabell 3: Intervjuguide

3.2.2 Genomförande av intervjuer

Utifrån rådande omständigheter och instruktion av myndigheter (Corona-pandemin, 2020) vid utförandet av uppsatsen och den empiriska undersökning så bestämdes det att genomföra de semistrukturerade intervjuerna via telefonsamtal eller videosamtal. Det finns både fördelar och nackdelar med att genomföra intervjuer via telefon, som att intervjuaren inte har möjlighet att observera hur informanten uppträder vid telefonintervju, vilket kan ha betydelse för intervjuens förlopp (Jacobsen, 2002), men det kan innebära en minskning av intervjuareffekten. Intervjuareffekten innebär att informanten kan uppträda onormalt när denne intervjuas fysiskt och påverkas av kroppsspråket och ansiktsuttryck av intervjuaren (Jacobsen, 2002). Dock så spelade dessa fördelar och nackdelar inte så stor roll i detta val av intervjuformat då de rådande omständigheterna tog företräde i detta val.

Vid genomförande av intervjuer så säkerställdes det att de sker etiskt korrekt med informerat samtycke samt möjlighet till genomgång av transkription innan inlämning av uppsats. Under intervjuerna så lades det ett fokus på att låta informanterna tala fritt och intervjuaren aktivt lyssna och se om potentiella följdfrågor var aktuella att ställas eller om otydligheter om frågorna behövdes förklaras. Informanterna blev innan intervjun genomfördes informerade att intervjun kommer spelas in. Med inspelning av intervjuer så kan fokus läggas på vad som sägs och inte på att anteckna vad som sägs under intervjuerna.

3.3 Urval av informanter

För att finna informanter till studien utgick vi från att först och främst finna folk i vår närhet som ingår i den utvalda målgruppen, svenska medborgare som är mellan 50-65 år gamla och använder Facebook. Dessutom så var det viktigt att andra faktorer som kön inte skulle leda till en homogen undersökning. Så vid valet av informanter skulle det variera mellan könen. Med utgångspunkt i den målgrupp som vår undersökning vill undersöka så hade författarna ett antal olika förslag till informanter som kontaktades antingen via telefon eller e-mail. Först presenterades författarna och undersökning och sedan efterfrågades om möjlighet till intervju. När författarna funnit det begärda antalet informanter som undersökningen krävdes så skickas inga fler förfrågningar ut för intervjuer. Informanterna blev informerade att intervjuer kunde ta från 15-30 minuter men att potentiell utökning av tiden kan ske.

Informanter	Kön	Ålder	Datum	Intervjutid	Intervjuformat
Informant 1	Man	51	25/04 – 2020	25min	Telefon
Informant 2	Kvinna	54	21/04 - 2020	16min	Telefon
Informant 3	Kvinna	58	25/04 - 2020	23min	Telefon
Informant 4	Kvinna	62	30/04 - 2020	14min	Telefon

Tabell 4: Urval av informanter

3.4 Bearbetning av data

Alla intervjuer spelades in för att direkt efter transkriberas av intervjuaren. Vi valde att spela in samtalen för att slippa föra anteckningar under intervjuens gång och därmed ha en mer naturlig samtalskontakt med informanten (Jacobsen, 2002). Detta gjordes med hjälp av en inspelnings applikation på vardera författares mobiltelefon, då dessa automatiskt kan spela in samtal med välbehövlig kvalitet för korrekt transkribering. Applikationen som användes för inspelning heter Cube ACR. Transkribering innebär att få ner det inspelade intervjusamtalet på skrift för att sedan analysera det (Kvale & Brinkmann, 2009). För att den slutgiltiga transkriberingen skulle vara läsbar och sammanhängande valde vi att inte ta med meningslösa uttryck som uppstod i samtalen. När samtliga intervjuer var färdiga så lyssnade intervjuaren på det inspelade materialet och påbörjade transkriptionen.

Kvale och Brinkmann (2009) förklarar att när två personer transkriberar samma inspelade samtal kan de komma fram till två olika resultat. Därför valde vi att låta den som förde intervjun att transkribera det inspelade samtalet direkt efter intervjun då intervjuaren kommer ha samtalet färskt i minnet ifall det skulle uppstå brus eller oklarheter i vissa delar av samtalet. Transkriberingen av samtliga intervjuer finns med i appendix.

3.5 Analys av data

Enligt Jacobsen (2002) så är analysfasen en reducering av det insamlade materialets mångfald, där fokuset eller syftet är att inte förbigå relevant information för undersökningen. Jacobsen (2002) förklarar att analys av kvalitativ data består av tre faser.

Första fasen är att få en så grundlig och detaljerad beskrivning som möjligt av den insamlade datan. I denna fas togs samtliga intervjuer och dess inspelningar och transkriberades till noggranna beskrivningar för att ge detaljrik inblick i vårt insamlade empiri.

Nästa fas är att systematisera och kategorisera sin data. I denna fas så började vi strukturera och kategorisera det empiriska materialet utifrån de olika områden som finns i studiens teoretiska ramverk. Detta görs enligt Jacobsen (2002) för att sälla den insamlade data för att förenkla informationen och göra den mer läsbar.

Med en tydlig bild över de olika kategorierna, som baserades på de olika undersökningsområdena i det teoretiska ramverket, så började vi med den sista fasen. Den tredje och sista fasen handlar om att börja kombinera och tolka den utvunna datan. Detta gör man genom att försöka generalisera datan, ordna den, hitta meningar och orsaker i den samt hitta samband i data. Det är i denna fas vi kan hitta dolda och intressanta förhållanden i vår data (Jacobsen, 2002). I vårt fall gjordes detta för få en tydlig bild över hur datainsamling via Facebook upplevs utifrån de teoretiska undersökningsområdena. Med utgångspunkt i de olika undersökningsområdena så kommer informanternas svar att finnas i kapitel 4, Resultat.

3.6 Validitet & Reliabilitet

Jacobsen (2002) påpekar att undersökningar alltid bör minimera problem som har med giltighet (validitet) och tillförlitligheten (reliabilitet) så mycket som möjligt. Att kritiskt bedöma giltigheten och tillförlitligheten innebär att vi förhåller oss kritiska till den data vi samlat in. Validiteten delas in i två underkategorier av Jacobsen (2002), där dessa är intern giltighet och extern giltighet. Intern giltighet handlar om att validera att resultatet är riktigt. För att göra detta föreslås två åtgärder, där den första är att kontrollera vår undersökning och slutsatser mot andra. Den andra åtgärden är att vi själva kritiskt granskar vårt resultat (Jacobsen, 2002). Vårt tillvägagångssätt för att tillämpa den första åtgärden var genom

uppgiftslämnarvalidering, där vi skickade ut den slutgiltiga transkriberingen till respektive intervjuobjekt för att säkerställa att de känner igen sig i det som sagts och bad dem att godkänna dessa om det inte uppstått några misstolkningar. För att applicera den andra åtgärden gjorde vi en kritisk genomgång av de källor vi använt, vilket är något Jacobsen (2002) föreslår för att pröva den interna giltigheten. Den externa giltigheten handlar om överförbarhet, alltså i vilken grad som vår undersökning kan generaliseras (Jacobsen, 2002). Det handlar om att det resultat vi fått ska gälla för en större grupp än just den vi undersökt, något som är svårt att avgöra av oss undersökare.

Reliabilitet handlar om hur pålitlig vår undersökning är (Jacobsen, 2002). Genom att föra telefonintervjuer har vi eliminerat risken för att fenomenet intervjuareffekt uppstår, vilket är något som kan uppstå i besöksintervjuer (Jacobsen, 2002). Kontexteffekt är ett annat fenomen som kan påverka resultatet av intervjuer, vilket enligt Jacobsen (2002) rör det sammanhang som information samlas i. För att minska på kontexteffekten har vi planerat våra samtal i förväg med intervjuobjekten, där de fått veta samtalsämnet så att de har haft tid att förbereda sig. Genom att ha planerat samtalen i förväg har samtliga intervjuobjekt själva fått bestämma vilken omgivning de är bekväma med och vill befinna sig i för intervjun. På så sätt har intervjuobjekten fått möjlighet att befinna sig i en naturlig miljö för att ytterligare höja på reliabiliteten av vårt resultat (Jacobsen, 2002).

3.7 Etiska principer

För att minska risken för etiska dilemman finns det tre etiska grundkrav som man bör uppfylla i en undersökning; (1) informerat samtycke, (2) rätt till privatliv och (3) krav på riktig presentation av data (Jacobsen, 2002). Informerat samtycke handlar om att intervjuobjekten frivilligt deltar i undersökningen vilket är något vi varit tydliga med redan vid första kontakt med intervjuobjekten. Vi var även tydliga med vad syftet med undersökningen var till samtliga intervjuobjekt vid förfrågning om deltagande. Intervjuobjekten fick alla själva välja om de ville delta i vår undersökning eller inte.

Vid första kontakt med intervjuobjekten klargjorde vi att de har rätten till att vara anonyma om de så vill. På så sätt har vi informerat och försett samtliga intervjuobjekt med sin rätt till privatliv. För att säkerhetsställa att vi presenterar den insamlade datan fullständigt har vi skickat den slutgiltiga transkriberingen till samtliga intervjuobjekt för att säkerhetsställa att datan är riktig och att inga missförstånd uppstått. Vi var noga med att informera samtliga intervjuobjekt i början av intervjuerna om att deltagande är helt frivilligt, att de har rätt att ta tillbaka samtycket samt att de har rätt till anonymisering. Utöver det så informerade intervjuobjekten i slutet av intervjuerna att de har rätten till vårt arbete. Detta för att ha en så bra undersöknings etik som möjligt.

4 Resultat

4.1 Inledande frågor

De inledande frågorna ställdes till informanterna för att få en bild över hur de använder Facebook. Frågorna som ställdes handlade om att få en uppfattning om hur mycket de använde Facebook, vilken typ av aktivitet som informationerna gör på Facebook och i synnerhet vilken typ av innehåll som de delar med sig över Facebook.

Informant 1 beskrev sig som en relativt passiv användare på Facebook, där mycket tid spenderas på att titta eller läsa och postar ett inlägg någon enstaka gång i veckan. Han använder Facebook som kommunikationsmedel på Facebooks produkt Messenger. Typen av innehåll som informant 1 delar med sig på Facebook beskrevs mest som ”trams”, och att det består av både bilder och text, både var för sig men även i kombination.

Informant 2 var en ganska aktiv användare av Facebook där hon använder plattformen ca 3 timmar per dag. Hon var lite mer utvecklande av typen av aktivitet som hon gör på Facebook, där aktiviteten består av kommunikation, passivt tittande på inlägg och bilder. Informanten deltar i olika grupper och delar med sig av inlägg och bilder ganska frekvent.

Informant 3 berättade att hon inte använder Facebook så mycket men klargjorde sin användningen genom att säga att hon använder det ca en halvtimme per dag. Informanten var en relativt passiv användare på Facebook, där hon beskriver sig kolla på vad andra har lagt upp, kollar på videos och bilder. Informanten brukar inte dela med sig av olika innehåll på Facebook, hon har aldrig skrivit ett inlägg men har delat med sig av bilder och videos någon gång. Informanten sa uttryckligen att hon inte lagt upp bilder på sig själv men på sina barn och barnbarn däremot.

Informant 4 använder Facebook lite mindre än en timme varannan dag där informantens aktivitet återigen beskrivs som relativt passiv. Hennes aktivitet består främst av tittande och läsande på sin nyhetsfeed och i de grupper som informanten är en del av. Hon säger sig dela med sig av bilder på Facebook men även inlägg också, och att hon skriver lite text när hon delar med sig av bilder.

4.2 Integritet och personlig information

Dessa frågor ställdes för att få en bild av informanternas attityd och uppfattning om personlig information och integritet, detta gjordes först mer generellt utan i samband med Facebook och sedan i samband med Facebook.

4.2.1 Generell syn på personlig information och integritet

Angående informanternas syn på vad som anses vara personlig information så stämmer det mesta överens med varandras syn på det. Det förekom snarlika svar med varierande exempel och individuella extra tillägg av vad som anses ingå som personlig information. De varierande svaren mellan informanterna bestod av saker angående ens privatliv (Informant 1), exempel

som en individs personnummer, kön, boende, jobb, e-mail, bilder på en själv (Informant 2 och 3) samt text som innehåller information om andra individer (Informant 4).

Samtliga informanter ansåg det vara viktigt att skydda sin personliga information från andra och detta framkom tydligt genom alla intervjuer. Dock så skiljde det sig lite mellan informanternas svar angående varför de anser det vara viktigt. Det tydligaste som märktes i svaren till detta var att majoriteten inte är bekväma med att andra har tillgång till information som de anser vara privat. Det svar som stack ut bland mängden var informant 1 som beskrev sin anledning till varför det är viktigt att skydda sin personliga information från andra som följande:

” Eftersom att det är för mycket informationsinsamling över allt och man vet aldrig riktigt exakt var informationen kan hamna och hur den kan användas. Och det blir ju värre och värre och mer och mer. Med alla medlemskort, och alla köpregistreringar och alla appar med tillgång till mikrofon och kameror.” – Rad 26, Intervju 1 (2020)

Majoriteten av informanterna hade samma syn på vad de uppfattar som personlig integritet, där samtliga tog upp att det är individen själv som får bestämma vem som har tillgång till ens personliga information. Det svar som inte går att inkludera till detta synsätt tillhör informant 1, han berättade att han är mån om den personliga integriteten men att han tycker det har gått lite överstyr. Hans attityd till det kan beskrivas som att han tycker att människors personliga integritet blir för lätt kränkt, samt att det uttrycks en ganska individualistisk syn på personlig integritet. Baserat på en individs förgångna och tidigare erfarenheter så kan detta innebära att just den individens personliga integritet blir kränkt medan en annan inte ser det som ett problem.

4.2.2 Syn på personlig information och integritet i samband med Facebook

Alla informanternas attityd och syn på personlig information och integritet speglas i deras delande av innehåll på Facebook. Då synsättet mellan informanterna varierande en aning så betyder detta att deras attityd till delande av innehåll på Facebook också varierar en aning. För informant 1 som tog han upp att eftersom hans innehåll, som han delar med sig över Facebook, främst består av ”trams” så innebär detta att han inte delar med sig av vad han anser vara personlig information. Resterande av informanterna sade att det beror på att de aktivt väljer att inte inkludera personlig information i deras innehåll som delas via Facebook eller att den typen av information inte angår dem som har tillgång till deras inlägg på Facebook.

Majoriteten av informanterna sade sig tro att allting som läggs ut eller delas på Facebook sparas med undantaget av informant 3 som sade tro att innehållet finns tillgängligt för hennes sida för att kunna titta på igen och ha möjligheten att både ladda ned det och radera det. De informanter som är i tron att allting som de delar med sig på Facebook sparas uttryckte även en oro över detta, dock uttrycker informant 2 och 4 att detta inte är någonting som de tänker på aktivt medan de är på Facebook.

Informant 1 uttrycker sin åsikt kring att allt innehåll sparas på Facebook som att det kan innebära potentiell problematik för individens framtid beroende på vad denna väljer att dela med sig, och om detta då innehåller personlig information.

”människor som delar med sig av liksom allt elände, all glädje i sina liv. Jag menar tänk i förlängningen om försäkringsbolag vill köpa information om just dig. Så finns allting, hela din psykiska hälsa, alternativt ohälsa, så finns allting publicerad i en Facebook-tråd. Vem vill försäkra en människa som är på randen till självmord. Nä, men på riktigt, asså om man ska dra det hårddraget liksom att allting finns ju sparad ju och ju mer personlig information som du delar med dig av ju lättare blir det att kartlägga dig.” – Rad 40, Intervju 1 (2020)

Samtliga informanter kunde se hur den datainsamling som sker på Facebook kunde ha en påverkan på en individs integritet med varierande utsträckning och förklaring. Informant 1 sade sig för sin egen del att det inte har jättestor påverkan på hans integritet med förklaringen att han inte har mycket att dölja men att beroende på individen och typen av innehåll denna delar med sig av så kan det vara så att det har en påverkan. Informant 3 och 4 hade liknande svar till om det har en påverkan på deras integritet. De både uttrycker att som följd av intervjuerna ha blivit delvis informerade och fått upp ögonen angående detta, och som följd blivit mer medvetna om den potentiella påverkan som datainsamlingen kan ha på ens integritet.

” När man tänker på det så anser man ju det. Men oftast sitter man där vid datorn eller mobilen och så tänker man inte på det, åh där är Facebook. De flesta är nog inte medvetna om det som du berättar och frågar om här. Man har nog inte läst på tillräckligt väl.”
-Rad 69, Intervju 4 (2020)

4.3 Fördelar och nackdelar med Facebooks datainsamling

4.3.1 Fördelar

Angående potentiella fördelar som informanterna kunde se med den datainsamling som sker på Facebook så var det främst faktumet att man kunde blicka tillbaka på gamla foton och minnen som togs upp av informanterna, samt faktumet att det är möjligt att ladda ned dessa igen. Bortsett från detta så var informanterna mer negativt inställda mot datainsamlingen som sker på Facebook. Informant 1 tog upp följande som svar till fördelar med datainsamlingen på Facebook:

” Inte för individen. Det är bara fördelar för företaget som jag ser det. Jag har inga fördelar med att FB vet allt om min vardag. Jag har ingen fördel av att all den information de har om mig.” – Rad 50, Intervju 1 (2020)

4.3.2 Nackdelar

Angående potentiella nackdelar med den datainsamling som sker på Facebook, så uttrycks det både en osäkerhet och omedvetenhet bland informanterna, vilket både informant 2 och 3 uttryckligen beskriver sig själva inneha angående detta. Att informanterna säger sig vara osäkra och vara omedvetna om detta är bl.a. det som informant 1 beskriver i samband med denna fråga.

” Det är väl just det att människor nog inte förstår riktigt innebörden av vad de delar med sig kan användas till. Dem tänker nog inte riktigt, eller så har dem inte liksom skapat sig en

uppfattningen eller forskat på ämnet. Vad händer med allting jag lägger upp, var tar det vägen, vem kan använda det, vem har tillgång till det. Och bara för att det inte säljs vidare idag så betyder det inte att de kan göra det imorgon. Allting kan hända, företag blir sålda, företag byter ägare, det blir ny styrelse, det blir nya regler, det blir nya riktlinjer, och så helt plötsligt så har du kryssat in en ruta där det står att allting jag delar med mig av inte tillför mig längre och det gör det ju på Facebook.” – Rad 42, Intervju 1 (2020)

Det svar som skiljde sig åt från detta var från informant 4, som tog upp att om man skulle lägga ut någonting som man sedan ångrar och att detta är en nackdel angående den datainsamling som sker på Facebook.

4.4 Villkor, policy och samtycke

Ingen av informanterna sade uttryckligen att de hade läst de villkor och termer som ställs när man skapar sitt Facebookkonto, informant 1 och 4 sade att de hade antingen skummat igenom eller läst igenom det delvis. Alla informanter attribuerade detta till att texten är väldigt lång, och vissa tog upp tillit, ointressant, och svårt att förstå som anledningar till att de inte hade läst villkoren och termerna.

”Därför att det var mycket att läsa och att jag inte riktigt var intresserad, utan jag mer litar på att det jag, de dem skriver. Att jag då godkänner det. Det som står med där är lite för svårt att förstå, det är sådana tekniska termer som jag ändå inte fattar. Jag vill inte säga att jag är helt blind i det, jag tror att jag ändå kan det.” – Rad 46, Intervju 2 (2020)

Svaren angående om informanterna var medvetna om att man ger samtycke till att Facebook får samla in information och lagra denna när man accepterar villkoren för att skapa sitt Facebookkonto varierade något mellan informanterna. Trots att några av informanterna ansåg sig vara medvetna om detta så togs det upp att de inte känner sig säkra till vilken utsträckning som informationsinsamling sker och att det säkerligen sker utan deras vetskap. Detta beskriver informant 4 som den anledning till varför hon inte delar med sig av så mycket på Facebook.

Eftersom merparten av informanterna inte hade läst igenom villkoren, termerna eller policys så ansåg de sig inte ha tillräcklig vetskap om den datainsamling som sker av Facebook för att acceptera att det händer. Utöver detta så ansåg både informant 2 och 3 att denna typ av information är svår att förstå och komplex, samt att det borde framkomma tydligare att de samlar in sådan information om användare. Informant 1 utvecklade sitt svar och sade att han känner att med tiden så har han blivit mer informerad om den datainsamling som sker av Facebook men att vid stunden då han skapade sitt konto inte hade en aning om att det skulle utvecklas till hur det ser ut och fungerar idag. Informant 4 uttrycker en något annan attityd till sin acceptans till den datainsamling som sker av Facebook. Att trots att hon sade sig inte ha tillräcklig vetskap om det för att acceptera att det sker, så tog hon upp att eftersom hon faktiskt är med på Facebook så får hon helt enkelt acceptera att det händer och skydda sig på sitt sätt.

Informant 1 och 4 fortsatte vid ett senare tillfälle ta upp ytterligare problematik med villkoren och hur de ändras och ständigt uppdateras. Att trots om man har gjort specifika inställningar

vid ett tillfälle som skall limitera den datainsamlingen som sker så kan detta ändras utifrån nya användarvillkor som uppdateras.

”Nä, och sen en annan aspekt är att dem faktiskt uppdaterar de här policys också. Så att även om jag läste lite då när man gick med så har man kanske inte orkat med att läsa igenom de här uppdateringarna.” – Rad 57, Intervju 4 (2020)

4.5 Olika typer av information som Facebook samlar in

4.5.1 Innehåll som användare förser med

Svaren från informanterna när de blev frågade om vad de tycker om den information som Facebook samlar in från det innehåll som användare förser med varierade ganska mycket. Informant 1 var relativt accepterande till denna typ av datainsamling, med anledningen att han redan har godkänt det samt utifrån att det innehåll han delar med sig av inte består av personlig information men han tar även upp hur det kan innebära problematik i framtiden. Han uttryckte att om ett fåtal företag äger så mycket information globalt kan detta leda till ett informationsmonopol, vilket han anser aldrig vara bra. Han uttrycker varför detta inte är en bra sak ytterligare på rad 40, intervju 1 (Appendix). Informant 2 sade sig ha svårt att uttrycka sig angående vad hon tyckte om detta då hon inte är särskilt kunnig om detta medan informant 3 uttryckte en mer positiv inställning till detta då återigen, för att man kan ha tillgång till gamla bilder som man inte längre har på sin mobil. Informant 4 såg på det hela mer problematiskt men inte av samma anledning som informant 1, utan mer att saker som skrevs eller delades på Facebook för 15 till 20 år sedan kan bestå av information som man kanske inte står för längre idag, och att detta har sparats.

”Det är väl lite det som är problematiskt, för om man tänker att, gick man med i Facebook 15 år sedan eller 20 år sedan och man gillade en massa saker man kanske inte står för idag. Det är det som problematiskt med att allting sparas, att man jag vet hur jag ska säga..”
- Rad 55, Intervju 4 (2020)

4.5.2 Enhetsinformation

Samtliga informanter uttrycker sig negativt inställda eller ovetandes angående den information som Facebook samlar in från och om användares enheter som används i samband med Facebook. Informant 2 och 3 var inte medvetna att den typen av information kunde samlas in och det innebar att de inte var helt säkra vad de tyckte om det, men efter lite utvecklande så framkom det att informant 3 sade sig inte tycka det är okej och att det är lite läskigt. Informant 1 tog upp möjligheten som användare har att stänga av den typen av datainsamling via sina egna inställningar men att det i grunden är inställt så att det ska tillåtas samlas in. Informant 4 uttryckte tydligt att hon var negativ till att denna typ av information kan samlas in, och gör en tydlig skillnad på den typ av information som användare aktivt delar med sig av på Facebook och den information som de samlar in utan användares val.

”Det tycker jag inte alls är bra, för det är liksom vad ska jag säga. Man använder Fb och visar bilder, skriver inlägg, det gör man aktivt. Det andra gör man ju inte riktigt aktivt, där har jag inget val, utan det samlar dem in vare sig jag vill eller inte. Det andra har jag ett val,

jag behöver inte publicera det här fotot på FB, men det andra det tycker inte alls om.”
- Rad 59, Intervju 4 (2020)

Att denna information, men i synnerhet vilken webbläsare som används i samband med Facebook samlas in uttrycker informant 4 att det går lite in på folks integritet, och detta gör henne orolig.

4.5.3 Information från partners

Angående frågan som beskriver den typ av information som Facebook samlar in från deras diverse partners ledde till svar som var relativt lika svaren från informanterna gällande enhetsinformationen. Majoriteten av informanterna var inte medvetna om hur de partnerskap som Facebook har fungerar och att de kan samla in information, med undantaget som var informant 1. Det poängteras av informant 1 att detta också går att ändra via sina inställningar men att man måste aktivt gå in och stänga av detta, då det i grunden är inställt på att godkänna denna typ av informationsinsamling. Det beskrivs av informant 1 även en ”moment 22” angående de applikationer som en användare vill använda och hur detta innebär att man måste ge tillgång till vissa funktioner i ens mobil för att kunna använda de. Informant 2 och 3 var bland de som inte kände sig medvetna om denna typ av informationsinsamling och där uttrycktes blandade känslor till det. Informant 2 var varken positivt eller negativt inställd till att denna information kan samlas in och lagras medan informant 3 sade sig först tycka det vara läskigt, då hon fick reklam på Facebook från andra hemsidor som hon besökt vid tidigare tillfällen men att hon blivit lite mer positiv till det när hon fått det förklarat för sig av sin son. Svaret från informant 4 tolkades som att hon inte var helt medveten om denna typ av informationsinsamling men uttrycker en tydlig negativ attityd mot det och anser att det är för mycket övervakning.

”Det är inte bra, det är för mycket övervakning, det är väl det FB handlar om. Innan var det en social plattform men nu handlar det mer om övervakning och informationsinsamling.”
- Rad 67, Intervju 4 (2020)

4.6 Upplevda risker i samband med Facebooks datainsamling

Det tydligaste som märktes i informanternas svar angående om de upplever några risker med att ha personlig information insamlad och lagrat om sig själv på Facebook var att de inte såg några risker för sin egen skull men de kunde föreställa sig det för andra. Informant 1 som genomgående tagit upp att det innehåll som han delar med sig av via Facebook främst består av ”trams” så ser han inga större risker för sin egen del men att för de som är mer frikostiga med den information som de delar med sig över på Facebook så kan det innebära risker. Hos både informant 3 och 4 så uttrycks en liknande attityd.

”Ja nu upplever jag det. Jag visste inte att de samlade information om min mobil och så, så det är ju lite läskigt. Men sen är frågan vad de ska göra med den. För mig som inte lägger upp något känsligt så kvittar det, men de som lägger upp mycket kanske ska börja tänka på det.” – Rad 83, Intervju 3 (2020)

”Vi närmar oss ett övervakningssamhälle men samtidigt, jag ser inga jätterisker för mig personligen. Vill de veta vilken webbläsare jag använder så kan de få veta det och i och med att jag är ju själv ganska försiktig över vad jag delar med mig.” – Rad 85, Intervju 4 (2020)

Det svar som skiljde sig från mängden kom från informant 2 som uttryckte att hon kan se det missbrukas utan att hon är medveten om det eller i framtiden men att hon helst inte vill tänka på potentiella risker.

Majoriteten av informanterna ansåg att tanken om risker i samband med datainsamling och lagring har påverkat deras användning och upplevelse av Facebook medan den andra sade att det inte har påverkat. Den informant som sade nej till detta, uttryckte att de anser sig vara tillräckligt försiktiga med vad de delar med sig över Facebook för att det inte ska ha en påverkan. Informant 3, sade att hon inte riktigt tänkt på det förrän nu, då hon också anser sig vara ganska försiktig med vad hon lägger ut på Facebook. Informant 4 var bland de som ansåg att tanken bland risker i samband med datainsamling har påverkat hennes upplevelse av Facebook. Hon berättade att både faktumet att hennes personliga information kan samlas in och lagras, samt tanken om risker med detta har lett till att hon inte är lika aktiv på Facebook och inte delar med sig av inlägg. Informant 1 stod också bakom att tanken om risker med datainsamling har påverkat upplevelsen av Facebook. Han sade att den succesivt ökande informationsinsamlingen, hur information kan byta ägare samt hur användarvillkor ständigt uppdateras är faktorer som han tänker på i samband med risker. Han ifrågasätter också om hur mycket information som faktiskt samlas in, och tar upp mikrofonen som fokus. Han tar upp hur det är svårt att skapa en uppfattning om när mikrofonen faktiskt är igång och potentiellt lyssnar. Det sista argumentet som informant 1 tar upp är hur han upplever att trots att han gjort vissa inställningar vid ett tillfälle som skulle hindra att riktad reklam skulle synas på Facebook. Detta sade han fungera ett visst tag men att det sedan återgått tillbaka, vilket han attribuerade till någon uppdatering av användarvillkor.

4.7 Dataläckor i samband med Facebook

Majoriteten av informanterna var medvetna om att det har skett dataläckor i samband med Facebook, undantaget var informant 3 som frågade vad det innebar. Efter att ett exempel (Cambridge Analytica-skandalen) hade förklarats så insåg hon att hon hade hört talas om det på nyheterna. Informant 2 och 4 hade liknande svar om hur detta har påverkat deras aktivitet och delande av innehåll på Facebook. Det har inneburit för informant 2 och 4 att viss information inte inkluderas i det som de delar med sig över Facebook och även att för informant 4 så har det lett till att hon allmänt inte är lika aktiv på Facebook. Informant 3 som först uttryckt en osäkerhet om hon var medveten om dataläckorna uttrycker att det inte haft en påverkan på hennes delande av innehåll på Facebook. Informant 1, trots att han varit medveten om de dataläckor som har skett så, till skillnad från informant 2 och 4 så anser han att det inte har haft en påverkan på hans aktivitet på Facebook. Anledningen till detta beror på den typen av innehåll som han delar med sig av samt så uttrycker han att allting som lagras förr eller senare kommer vara möjligt för andra att få tag på.

Informant 1 sade även att han tror att anledningen till att dessa dataläckor uppkommit mer de senaste åren är för att mer och mer information lagras på fler platser och att detta till slut kan leda till en ”glitch” någonstans. På raderna 86-88 i intervju 1, i appendixen så fortsatte detta ämne där informanten uttrycker att när företag, som Facebook växer så mycket och blir stora, så tror han att säkerheten även faller.

4.8 Tankar och tillägg från informanterna

Nedan kommer ytterligare tankar och diskussion från intervjuerna översiktligt tas upp. Vid slutet av intervjuerna när samtliga frågor hade ställts så gavs det en möjlighet för informanterna att uttrycka sig utöver de frågor som var förberedda.

Informant 1

Hela diskussionen finns i appendixet, i intervju 1, mellan raderna 89-93.

Informanten uttrycker sina åsikter kring dataskyddsförordningen GDPR, där han anser att det är ett ”jävla skämt”, och att det blir ganska tokigt när byråkrater ska skapa saker (GDPR) som påverkar någonting de inte riktigt förstår sig på. Han tog upp hur han anser GDPR relatera till företag i olika storlekar och individer. Han anser sig tro att majoriteten av människor inte riktigt bryr sig eller knappt vet vad GDPR innebär. GDPR tror han ställa till det mycket för små och medelstora företag då de inte har lika mycket resurser att anpassa sig eller kunna ”fuska” sig ur det som stora företag. Han illustrerar och beskriver idén om hur Facebook kan göra en kalkylerad risk angående värdet som kan genereras i att samla in information som bryter mot GDPR mot de potentiella böter de kan få för det.

” För det är ju en kalkylerad risk ju. Om vi gör så här, så finns det en risk att vi åker fast. Om vi åker fast så finns det en risk att vi åker på så här mycket böter, hur mycket kan vi dra in på detta. För jag tror många gånger att det är det och sen hävdar dem bara, åh nej det missade vi, det var den mänskliga faktorn eller det är det eller något annat. Sen tar vi böterna bara ”

Informant 2

Inga extra tillägg från informanten.

Informant 3

Inga extra tillägg från informanten.

Informant 4

Hela diskussionen finns i appendixet, i intervju 4, mellan raderna 101-105.

Informanten ifrågasätter om hur medvetna människor verkligen är om hur tredjeparts-applikationer också samlar in information, med särskilt fokus på de appar som är i form av tester, där man kan se vem man är lik eller hur man kommer se ut när man blir äldre. Avslutningsvis tog hon upp att trots att detta kan förklaras i Facebooks datapolicy, så hjälper det inte, då den är alldeles för lång, samt att hon upplever att målet är att man inte ska läsa den.

5 Diskussion

5.1 Integritet

Något som vår insamlade litteratur visar, är att frågor om integritetsrisker och potentiella konsekvenser uppstår i samband med ett eskalerande utbyte av personlig data på sociala nätverkstjänster (Fogel och Nehman, 2009; Zeman et al., 2017). Vidare så har de olika dataläckor som skett i samband med Facebook varit exempel på de konsekvenser och integritetsrisker som Fogel och Nehman (2009) och Zeman et al., (2017) beskriver. Vårt empiriska resultat återger en något annorlunda föreställningen kring detta. Resultatet visar att Facebooks datainsamling anses kunna ha en påverkan på integritet men att datainsamling inte upplevs innebära några större risker för informanterna. En intressant synpunkt som resultatet visar är att risker i samband med Facebooks datainsamling kunde föreställas för andra användare men inte så mycket för informanterna själva. Detta förklaras vidare genom antydningar att det innehåll som publiceras av informanterna antingen inte innehåller någon personlig information på grund av innehållets natur eller att en försiktighet appliceras så att personlig information inte inkluderas i det som publiceras på Facebook. Alltså visar resultatet en medvetenhet angående potentiella upplevda risker men att risker inte gäller för informanterna själva. Detta kan förklaras utifrån det faktum att resultatet visar hur tanken om risker i samband med datainsamling och lagring hade gjort en påverkan på majoriteten av informanternas användning och upplevelse av Facebook.

En tydlig ståndpunkt som det empiriska resultatet visar är betydelsen av att skydda sin personliga information från andra och hur denna attityd reflekteras i den typ av innehåll som delas på Facebook. Då sociala nätverkstjänster som Facebook beskrivs av Esteve (2017) och Malinauskaité-van de Castel (2017) som bland världens största personlig-data administratörer och att deras mål är att hantera och centralisera all personlig information från användare så uppstår en konflikt mellan Facebook och dess användare. Resultatet från empirin beskriver integritet, att vilja vara privat och osäkerhet kring hur information kan användas som anledningar till varför det anses vara viktigt att skydda sin personliga information från andra. Litteraturen tar upp ett potentiellt incitament för Facebooks mål att hantera personlig information, och det är att personlig data har beskrivits av World Economic Forum (2011), som en ny form av tillgång.

Enligt Esteve (2017) samt enligt Facebooks datapolitik så uppges det en distinktion mellan information som användare uppger till Facebook och information som Facebook systematiskt samlar in från användare när de använder deras system, detta ofta utan att användare märker det. Det återges tydligt i det empiriska resultatet en mer negativ inställning oavsett vilken sorts information som samlas in av Facebook, om det är sådan som användare själva uppger eller sådan som samlas in automatiskt. Detta kan visa vara ett problem som har en stor påverkan relaterad till äldre vuxna specifikt då dessa traditionellt sett inte har lika mycket internetvana som yngre användare. Med en minskat internetvana så kan det argumenteras att den systematiska och automatiska datainsamlingen är svårare för de äldre vuxna att upptäcka.

Angående information som användare uppger till Facebook så visades en något mer accepterande åsikt, då potentiella fördelar som möjligheten till återhämtning av innehåll finns samt att detta är någonting som användare har kontroll över. Däremot så var det övertygande

att informanterna var negativt inställda eller ovetandes mot den information som samlas in från och om deras enheter och från partners till Facebook.

Esteve (2017) ifrågasätter om användare verkligen är medvetna om den data som automatiskt blir insamlad och lagrad av Facebook. Detta är någonting som det empiriska resultatet stödjer, då hälften av informanterna säger sig inte vara medvetna om den information som samlas in från och om deras enheter och att majoriteten av informanter inte var medvetna om den information som kan samlas in från Facebooks partners. Som tidigare nämnt kan detta innebära problematik för äldre vuxna, i synnerhet då det empiriska resultatet tyder att äldre vuxna är måna om sin personliga information och att de applicerar denna attityd till deras aktivitet på Facebook.

Dessutom så tar Šišulák (2017) upp att risken för överträdelse på individers data och rättigheter ökar desto fler personer använder sociala nätverkstjänster. De olika dataläckor som har hänt i samband med Facebook är bevis på överträdelser på användares data och rättigheter. Resultatet från empirin visar en att majoriteten av informanterna var medvetna om de dataläckor som har skett, med varierande utsträckning. Trots detta så visar resultatet att detta inte har varit en särskilt stark faktor till att påverka informanternas delande av innehåll på Facebook.

5.2 Förståelse

Strandburg (2014) ifrågasätter om personer kan bedöma potentiella fördelar och nackdelar med datainsamling tillräckligt bra för att göra kunskapsbelagda beslut och därmed ge samtycke till att det får ske. I fallet med Facebook, så ges samtycket i samband med att en användare skapar sitt Facebookkonto och accepterar deras termer och villkor. Sett detta till äldre vuxna så kan detta innebära ha en större påverkan, då det redan finns stöd som visar att dessa traditionellt inte har lika mycket kunskap som yngre internetanvändare angående risker som internetbedrägeri (Millward, 2003).

Att ställa det empiriska resultatet mot Strandburgs (2014) påstående leder till ett antal olika punkter som måste tas upp. Resultatet från empirin visar att fördelar och nackdelar var identifierade av informanterna men att det även uttrycks en osäkerhet och omedvetenhet. De fördelar med Facebooks datainsamling som det empiriska resultatet pekar mot var främst att det leder till möjligheten att kunna blicka tillbaka på gamla bilder samt kunna ladda ner dessa igen. Mot detta så var det mycket osäkerhet som togs upp i samband med nackdelar men visar även en oro över hur datan och informationen kan i framtiden potentiellt användas. Då Strandburgs (2014) påstående diskuterar fördelar och nackdelar i samband med när en användare ger sitt samtycke till datainsamling, så får man även lägga till faktumet att informanterna potentiellt har skapat sin uppfattning kring fördelar och nackdelar efter att de gav sitt samtycke till datainsamlingen. Eftersom de äldre vuxnas användning av Facebook har ökat mer och mer de senaste åren så kan detta visa sig vara ett problem då dessa fördelar och nackdelar inte uppfattas eller identifieras förrän efter samtycke redan har getts till datainsamlingen som sker.

Ett stöd till Strandburgs (2014) påstående kan vara faktumet att resultatet visar att informanterna inte riktigt tog del av och läste igenom de villkor och termer som ställs när en individ ska skapa sitt Facebookkonto. Det kan argumenteras att för att kunna bedöma potentiella fördelar och nackdelar med datainsamling så krävs det någon form av kunskap

eller medvetande om hur detta fungerar. Då resultatet pekar mot att det råder brist på kunskap om hur insamling av information och data fungerar, så kan det argumenteras att bristen på deltagande av villkor och termer har lett till att ingen av informanterna gjorde ett kunskapsbelagt beslut att ge samtycke till datainsamlingen.

Trots detta så visar ändå resultatet mot någon form av medvetenhet om att det ges ett samtycke till insamlingen av information och data när man accepterar villkoren och termerna för att skapa sitt konto. Men att ställa detta mot Strandburgs (2014) påstående så pekar ändå det empiriska resultatet mot en osäkerhet då det uttrycks från en del av informanterna att de inte är säkra till vilken utsträckning som informationsinsamling sker samt att de tror att det säkerligen sker utan deras vetskap.

Det tydligaste från det empiriska resultatet som stödjer Strandburgs (2014) påstående är att samtliga informanter anser sig inte ha tillräcklig vetskap om den datainsamling som sker på Facebook för att kunna acceptera att det händer. Resultatet pekar främst mot bristen av deltagande av de villkor och termer som ställs, som anledning till att informanterna inte innehar tillräcklig vetskap om den datainsamling som sker på Facebook.

En annan aspekt som även måste tilläggas är att det genomgående i det empiriska resultatet visar att det råder stor omedvetenhet kring hur och när information och data samlas in genom de olika sätt som det görs, i synnerhet i den datainsamling som sker automatiskt och systematiskt. Detta är en aspekt som Esteve (2017) tar upp som också berör samtycket som användare ger Facebook, då han beskriver att användare på Facebook inte är medvetna när och att de uppger sin personliga data och information när de använder Facebooks tjänst.

5.3 Höga krav på användare

Den insamlade litteraturen visar att det ställs höga krav på användare som vill skapa en uppfattning om hur insamling av information och data på Facebook fungerar. Aïmeur & LaFond (2013), tar upp hur det uppkommer ett antal olika hinder för personer som vill skydda sin integritet i samband med insamling av information och data. Ett hinder som tas upp är att policys, som används för att beskriva områden som datainsamling, är svåra att förstå. Då det empiriska resultatet visar, utöver att Facebooks termer, villkor och policy anses vara väldigt långa att läsa, så anses de även vara komplexa, svåra att förstå och att begrepp som används inte är sådana som informanterna själva är vana vid. Detta ligger mycket i linje med det som Strandburg (2014) också tar som anledningar att det samtycke som ges till Facebooks datainsamling invalideras. Strandburg (2014) beskriver de olika tekniker som används för datainsamling som komplexa och otydliga, vilket återigen är mycket vad resultatet pekar mot att vara en åsikt bland informanterna. Då detta är en aspekt som gäller äldre vuxna i Sverige, som traditionellt sett inte använder internet lika mycket som yngre användare så är detta ett problem. Till följd av att äldre vuxna inte brukar spendera lika mycket tid på internet, så innebär detta att de inte har lika mycket kunskap (Millward, 2003), om risker i samband med internet. Genom både litteraturgenomgången och den insamlade empirin så visas det finnas höga krav som ställs på äldre vuxna för att förhöja sina kunskaper och därmed skapa en uppfattning om hur Facebooks datainsamling fungerar.

Aïmeur & LaFond (2013) tar även upp att det krävs ganska mycket bakgrundkunskap för att göra informerade beslut och förstå hur information samlas in och hur det används. Då resultatet påvisar att det råder en brist på vetskap bland samtliga informanter hur Facebooks

datainsamling fungerar så visas detta vara ett stöd till Aïmeur & LaFonds (2013) påstående. I resultatet uttrycks det dock att vetenskapen kring datainsamlingen som sker på Facebook har ökat med tiden hos den enstaka informanten men att samma informant anser det ha varit omöjligt att kunna veta att Facebook skulle utvecklats till vad det är idag när informanten skapade sitt Facebookkonto. I samma område som detta så visar resultatet att informanterna ser problematik med hur villkor ändras och uppdateras. Med detta så uttrycker en av informanterna att det upplevs som att trots ändringar har gjort i inställningarna för att limitera den datainsamling som sker så har detta utan informantens kontroll ändrats tillbaka, vilket attribueras till att nya användarvillkor tillkommit.

6 Slutsats

I detta avsnitt avser vi att besvara den forskningsfråga som formulerades i starten av vår undersökning. Forskningsfrågan lyder: ”Hur upplever äldre vuxna i Sverige mellan åldrarna 50–65 år att Facebook samlar in data om dem och de riskerna som finns med hur deras data hanteras?”. Efter avslutad undersökning ser vi att äldre vuxna i Sverige i åldrarna mellan 50–65 överlag saknar nödvändig kunskap för att skapa en bra uppfattning om hur data och informationsinsamling på Facebook överlag fungerar.

Baserat på informanternas svar kunde vi identifiera att det råder en negativ upplevelse av den datainsamling som sker på Facebook och de potentiella risker som finns med hur deras data hanteras. Det finns en distinktion i upplevelsen hos informanterna mellan den typ av information som systematiskt och automatiskt samlas in jämfört med den typ av information som informanterna själva har mer förståelse om och anses ha mer kontroll över. Den information som informanterna själva uppger till Facebook, via inlägg och publicering av bilder och annat innehåll upplevs som något mer positiv än den information som samlas in automatiskt och systematiskt, som ofta sker utan vetskap.

Det råder en medvetenhet bland informanterna angående risker i samband med hur deras data hanteras och de olika dataläckor som skett i samband med Facebook. Det identifieras att dessa risker upplevs inte gälla informanterna själva utan att dessa risker anses främst gälla för andra användare. Detta förklaras av informanterna genom att de anser sig själva inte dela med sig av personlig information på Facebook, men att Facebookanvändare som är mer frikostiga med att dela med sig av personlig information bör vara mer försiktiga och tänka på hur deras information kan potentiellt utnyttjas.

Utöver hur informanterna upplever den datainsamling som sker på Facebook och de risker som finns med detta så råder det en hel del brist i förståelse av teknologin bakom hur information och data samlas in. Detta innebär att informanterna inte alltid har vetskap när och om information och data samlas in. Det framkommer också att Facebooks datainsamling tycks ha en påverkan på informanternas integritet men inte på en nivå där de upplever att det leder till risker för deras integritet. Det uttrycks från majoriteten av informanterna finnas några hinder för dem att skapa bättre förståelse för den datainsamling som sker av Facebook, där de källor som finns tillgängliga, i form av villkor, termer och datapolicy upplevs vara komplexa och att den terminologi som används i dessa är svåra att förstå.

För att vidareutveckla denna undersökning så anser vi att man borde göra en mer extensiv undersökning med både fler informanter och potentiellt ett tillägg av en kvantitativ studie som ger ett mer generellt resultat. Utöver detta så kan en jämförande studie med ett annat urval av åldersgrupper leda till att likheter och skillnader undersöks i upplevelsen av Facebooks datainsamling och de risker som finns med hur deras data hanteras.

7 Appendix

7.1 Appendix 1 – Intervjuguide

1. Hur gammal är du?
2. Använder du Facebook?
3. Hur ofta skulle du säga att du använder Facebook?
4. När du är på Facebook, vilken typ av aktivitet gör du då?
5. Hur skulle du beskriva den typen av innehåll du delar med dig av på Facebook?
6. Vad skulle du bedöma som personlig information?
7. Tycker du att det är viktigt att skydda sin personliga information från andra? Varför?
8. Hur skulle du beskriva din uppfattning om personlig integritet?
9. Skulle du säga att din attityd mot personlig information och integritet stämmer överens med den typen av innehåll och information som du delar med dig via Facebook? Skulle du kunna utveckla detta? Hur?
10. När du använder Facebook och delar med dig av bilder, inlägg eller personlig information, vad tror du händer med dessa när de väl finns på Facebook?
11. Vid skapandet av sitt Facebook-konto så måste användaren acceptera eller ge samtycke till Facebooks villkor och termer för att kunna använda Facebook. Tog du del av dessa och läste vad de innebar? Varför/Varför inte?
12. När en person skapar sitt Facebook-konto och ger samtycke till de villkor och termer som ställs ger man även samtycke till att det innehåll som användaren delar med sig av, samlas in och lagras av Facebook. Var ni medveten om detta? Vad tycker ni om detta?
13. Ser ni eller upplever ni några fördelar med att den information som ni delar med er på Facebook samlas in och lagras av dem?
14. Ser ni eller upplever ni några nackdelar med att den information som ni delar med er på Facebook samlas in och lagras av dem?

Vi tänkte fråga lite om olika typer av information som Facebook samlar in och lagrar från sina användare och skulle vilja höra vad du tycker om detta. Nedanstående exempel är tagna från Facebooks datapolity som beskriver bl.a. informationen som de har tillåtelse att samla in och lagra från och om sina användare.

15. Facebook samlar in allt innehåll, all kommunikation och all annan information som användare publicerar när de använder Facebook. Detta inkluderar när en användare skapar sitt konto, delar med sig av inlägg, bilder, videor. All kommunikation och meddelande samlas också in. Vad tycker du om detta?
16. Facebook samlar in information från och om de datorer, smartphones eller surfplattor som en användare använder Facebook på. Informationen som samlas in och lagras kan vara enhetens operativsystem, hårdvaran, batterinivån, lagringsutrymme, GPS, och även vilken webbläsare som används. Vad tycker du om detta?
17. Facebook samlar även in information som de får från deras partners, och dessa partners består bl.a. av annonsörer, app-utvecklare och utgivare, och dessa förser Facebook med information om Facebookanvändares aktivitet utanför Facebook. Denna information inkluderar hemsidor som besöks, köp som görs, olika annonser som ses samt hur olika tjänster används, och detta görs oavsett om du har ett Facebook-konto eller är inloggad på Facebook. Vad tycker du om detta?
18. Anser du att den datainsamling som sker av Facebook har någon påverkan på din

integritet? I så fall, hur?

19. Anser du att du har tillräcklig vetskap om den typen av datainsamling som Facebook gör för att kunna acceptera att det sker? Varför tror du det är så?

20. Upplever du några risker med att ha personlig information insamlad och lagrat om dig på Facebook?

21. Vilka typer av säkerhetsåtgärder följer du på Facebook? T.ex. särskilda inställningar som minskar mängden personer som kan se ens inlägg. Eller om du har gått in på dina inställningar för att stänga av möjligheten för att Facebook ska ha tillgång till viss information.

22. Har tanken om risker i samband med datainsamling och lagring av personlig information påverkat din användning och upplevelse av Facebook?

23. Sedan några år tillbaka, men i synnerhet år 2018 och 2019 så har Facebook drabbats av olika dataläckor där användares data och personliga information påverkats.

- Är detta någonting ni varit medveten om? Vad är dina tankar om detta?

- Har detta påverkat din aktivitet kring delande av innehåll på Facebook?

7.2 Appendix 2 - Intervju 1 (Informant 1)

1. **Mowgli:** Hur gammal är du?

2. **Respondent:** 51

3. **Mowgli:** Använder du Facebook?

4. **Respondent:** Ja

5. **Mowgli:** Hur ofta skulle du säga att du använder FB?

6. **Respondent:** Definiera använder? Om jag skriver saker eller läser saker?

7. **Mowgli:** Jag skulle väl säga att det är om du är inloggad och gör någonting på sidan

8. **Respondent:** Okej, för att jag läser en del och tittar en del men jag skriver inte egna inlägg jätteofta.

9. **Mowgli:** Men ungefär i veckan, hur ofta skulle du säga att du använder det?

10. **Respondent:** Jag loggar nog in dagligen och tittar. Postar ett inlägg, ja en gång i veckan.

11. **Mowgli:** Okej, men när du är på FB, vilken typ av aktivitet gör du?

12. **Respondent:** Tittar mest, läser, kollar lite nyhetsgrejer. Uppdatering, kollar bara. Ibland dyker det upp någonting på Messenger, som jag inte använder jätteofta men en del människor kommunicerar jag med. Facebooks messenger-app. Så att det hänger ihop.

13. **Mowgli:** Mm, sen även då, hur skulle du beskriva den typen av innehåll som delar med dig av på FB.

14. **Respondent:** Mest trams.

15. **Mowgli:** Är det i form av bilder eller text eller?

16. **Respondent:** Det kan vara lita av varje, eller kombinera det. Bild och text.

17. **Mowgli:** Okej, men jag går vidare då. Vad skulle du bedöma som personlig information?

18. **Respondent:** Har du några alternativ eller ska jag bara spekulera fritt?

19. **Mowgli:** Jo, men vad du anser vara personlig information.

20. **Respondent:** Ja, asså personlig information. Det är väl saker som individen själv anser är personligt, jag kan ju inte bedöma riktigt vad andra tänker och tycker är personligt. Och alla postar ju olika saker, vissa tycker att det är okej att posta massa bilder på sina barn, halv nakna och andra tycker det är okej att posta andra bilder på folk på stan.

21. **Mowgli:** Okej, men lite mer för din egen skull, vad anser du vara personlig information?

22. **Respondent:** Asså saker om mitt privatliv, jag tänker att många delar med sig av på FB som jag inte tycker att jag vill dela med mig av på FB. Det är så personligt tycker jag, det finns ingen anledning att skrika ut sin ångest på FB, som många gör.

23. **Mowgli:** Det går lite samman med nästa fråga. Tycker du att det är viktigt att skydda sin personliga information från andra?
24. **Respondent:** Ja, men det tycker jag men det blir svårare och svårare.
25. **Mowgli:** Varför tycker du det är viktigt att göra det?
26. **Respondent:** Eftersom att det är för mycket informationinsamling över allt och man vet aldrig riktigt exakt var informationen kan hamna och hur den kan användas. Och det blir ju värre och värre och mer och mer. Med alla medlemskort, och alla köpregistreringar och alla appar med tillgång till mikrofon och kameror.
27. **Mowgli:** Okej, men då går jag vidare till nästa fråga. Hur skulle du beskriva din uppfattning om personlig integritet? Om det är någonting du är mån om?
28. **Respondent:** Jag är väl mån om den personliga integriteten men jag tycker att det har gått lite överstyr tycker jag. Att just människors personliga integritet blir kränkt, det kan jag tycka är rätt mycket trams. Men min personliga, jag tänker så här att min personliga integritet blir inte kränkt om det sitter en övervakningskamera utanför köpcentret jag ska till. Men jag kanske blir kränkt om jag är en grovt kriminell människa som blir filmad eftersom jag inte har rent mjöl i påsen. Men eftersom jag för det mesta har rent mjöl i påsen ser jag inte det som ett problem och ser det inte som att min personliga integritet blir kränkt av det exemplet. Låter det bra eller ska jag fortsätta?
29. **Mowgli:** Nej men jag tror att jag fick en bra uppfattning där. Jag skulle vilja gå tillbaka till det du nämnde innan med det du delar på FB. Skulle du säga din attityd mot personlig information och integritet stämmer överens med den typen av innehåll och information som du delar med dig över FB.
30. **Respondent:** Ah, men som jag sa innan så delar jag ju mest med mig av trams på FB. En del människor blir säkert kränkta av mitt trams och andra inte. Det vet jag inte men jag delade en bild på ett annat socialt medium och det blev ett jävla hallå. Folk blev jättearga på mig.
31. **Mowgli:** Okej, men det är kanske sånt som du inte publicerar på FB då?
32. **Respondent:** Ah, jag vet inte riktigt. Jag tyckte det var lite kul. Det handlade om det här med Trumps lilla uppspel om att man eventuellt skulle kunna injicera desinfektionsmedel. Och sen hashtaggade jag "MakeAmericaGreatAgain". Då fick jag en massa arga Trump-anhängare på mig.
33. **Mowgli:** Ah, okej.
34. **Respondent:** Men det var det värt. Så att i fallet där med för dem, så kände de sig kränkta och missförstådda och det var ju inte min tanke att jag skulle kränka någon med det inlägget men så blev det uppenbarligen så det kanske är en läxa att lära.
35. **Mowgli:** Kanske, men du jag vill ändå hålla mig lite till de frågor jag har, så vi går tillbaka lite till dem.
36. **Respondent:** Absolut.
37. **Mowgli:** När du använder FB och delar med dig av innehåll, bilder, inlägg eller personlig information, vad tror du händer med dessa när de väl finns på FB.
38. **Respondent:** Allt sparas. All data sparas.
39. **Mowgli:** Vad tycker du om detta då? Att allt sparas.
40. **Respondent:** Jag vet inte riktigt. Det är väl lite beroende på vad man delar med sig. Om man delar bara med sig av trams, så kan de ju gärna spara alla mina tramsiga bilder som jag har snott på internet men människor som delar med sig av liksom allt elände, all glädje i sina liv. Jag menar tänk i förlängningen om försäkringsbolag vill köpa information om just dig. Så finns allting, hela din psykiska hälsa, alternativt ohälsa, så finns allting publicerad i en Facebook-tråd. Vem vill försäkra en människa som är på randen till självmord. Nä, men på riktigt, asså om man ska dra det hårddraget liksom att allting finns ju sparat ju och ju mer personlig information som du delar med dig av ju lättare blir det att

- kartlägga dig. För allt, om du ska låna pengar, om du ska köpa någonting, om du ska köpa en försäkring. Om du ska whatever liksom, om du ska söka jobb. Jag menar om du har gått och gnällt om hur dåligt allting är och hur dåligt du mår i 2 år och sen söker du ett jobb och sen så sitter du på ett företag som ska sälja information om dig till en jobbsökar-site. Så köper de in all information de hittar om dig och deras uppfattning blir då att den människan inte är psykiskt frisk.
41. **Mowgli:** Jag förstår, du gick lite in på en annan fråga jag har. Som lyder så här; Ser ni eller upplever ni några nackdelar med att den information som ni delar med er på Facebook samlas in och lagras av dem?
42. **Respondent:** Det är väl just det att människor nog inte förstår riktigt innebörden av vad de delar med sig kan användas till. Dem tänker nog inte riktigt, eller så har dem inte liksom skapat sig en uppfattningen eller forskat på ämnet. Vad händer med allting jag lägger upp, var tar det vägen, vem kan använda det, vem har tillgång till det. Och bara för att det inte säljs vidare idag så betyder det inte att de kan göra det imorgon. Allting kan hända, företag blir sålda, företag byter ägare, det blir ny styrelse, det blir nya regler, det blir nya riktlinjer, och så helt plötsligt så har du kryssat in en ruta där det står att allting jag delar med mig av inte tillför mig längre och det gör det ju på Facebook.
43. **Mowgli:** Det var intressant att du tog upp det att man kryssar en ruta ibland för jag har några frågor om just acceptans och samtycke. Vid skapandet av sitt Facebook-konto så måste användaren acceptera eller ge samtycke till Facebooks villkor och termer för att kunna använda Facebook. Tog du del av dessa och läste vad de innebar?
Varför/Varför inte?
44. **Respondent:** Asså jag har ju inte orkat läsa igenom vad det nu kan vara 300 A4 sidor lång regelverks- villkorsregelverk pdf. Men om man skummar igenom det viktiga så är det glasklart att dem äger din röv. Det finns ju en anledning till att dem vill ha tillgång till allt i din telefon ju. Det blir ju mer och mer påtagligt också hur ditt reklamflöde är påverkat av dina googlingar, dina sökningar, all information byter ägare. Om jag googlar motorbåt, vad dyker upp i min Facebook i övermorgon. Motorbåtannonser! Så att, jo, jag har läst igenom en del och har nog hygglig uppfattning om deras villkor och vad dem vill kunna göra och inte kunna göra idag men allting kan förändras som sagt.
45. **Mowgli:** Det verkar som att du ändå har läst lite om detta men jag fortsätter ändå med min nästa fråga om just villkoren och termerna. När en person skapar sitt Facebook-konto och ger samtycke till de villkor och termer som ställs ger man även samtycke till att det innehåll som användaren delar med sig av, samlas in och lagras av Facebook. Var ni medveten om detta? Vad tycker ni om detta?
46. **Respondent:** Jo, men det var jag nog lite. Men nog inte till den nivån som kanske det faktiskt händer på. Jag skulle nog säga att jag var medveten om att det jag lägger ut på FB samlas in och sparas men jag kan nog tro att det är också mycket som jag inte vet som samlas in och sparas. Jag menar det är någonting som jag inte för min egna del inte oroar mig över eller egentligen tänker på så mycket. Det har nog mycket att göra med att det jag lägger ut inte är mycket mer än tramsigheter. Men lite som jag sa innan, det är ju lite oroligt att se hur det kan användas och det med att man inte riktigt vet hur det kommer se ut framöver, eller ja, i framtiden.
47. **Mowgli:** Jo, jag förstår men om vi tänker istället på fördelar. Utöver de nackdelar som du påpekat. Ser ni eller upplever ni några fördelar med att den information som ni delar med er på Facebook samlas in och lagras av dem?
48. **Respondent:** Vad sa du?
49. **Mowgli:** Jo, jag tänkte på att du tog upp eller nämnde olika nackdelar med att information samlas in och lagras av FB, så jag undrar om du ser några fördelar med detta?

50. **Respondent:** Ehh. Inte för individen. Det är bara fördelar för företaget som jag ser det. Jag har inga fördelar med att FB vet allt om min vardag. Jag har ingen fördel av att all den information de har om mig. Nu i mitt fall är det mest tramsiga bilder ju men, för det mesta, men jag kan inte se att kontoägaren då, en specifik person som interagerar mycket på FB, och delar med sig av allt mer än att de kan backtracka sig själv om man nu vill det. Om man, men vem gör väl de. Att man använder det lite som en dagbok eller någonting, jag vet inte. Om man nu tycker det är intressant. Så jo, då kan man väl absolut ha nytta av att informationen finns samlad.
51. **Mowgli:** Okej, nu verkar det som att du är ganska informerad om det hela så kanske detta låter lite självklart men jag tänkte ändå ta upp olika exempel om olika typer av information som Facebook samlar in och lagrar från sina användare och skulle vilja höra vad du tycker om detta. Nedanstående exempel är tagna från Facebooks datapolity som beskriver bl.a. informationen som de har tillåtelse att samla in och lagra från och om sina användare.
- Facebook samlar in allt innehåll, all kommunikation och all annan information som användare publicerar när de använder Facebook. Detta inkluderar när en användare skapar sitt konto, delar med sig av inlägg, bilder, videor. All kommunikation och meddelande samlas också in. Vad tycker du om detta?
52. **Respondent:** Ja, alltså med tanke på hur allting fungerar och jag har godkänt det så låt dem samla in allt vad de kan. Och det är ju uppenbarligen vad våra lagstiftare tycker är okej, annars hade det ju funnits parenteser i regelverket som säger att det här inte är okej. Men det kanske kommer, det kanske blir mer uppenbart sen att den här information som storföretagen samlar in gör dem oövervinneliga och för stora. Det blir ett fåtal företag som har äger all information globalt.
53. **Mowgli:** Det är lite av en oro som vi har sett i annan statistik också.
54. **Respondent:** Ja, men det är klart. Det blir ju ett monopol, ett informationsmonopol och monopol är aldrig bra.
55. (Blev lite av ett avbrott i telefonen där det uppkom ett missförstånd.)
56. **Respondent:** (Otydligt i luren).. Men jag tappade tråden lite där, hahaha.
57. **Mowgli:** Okej men då fortsätter jag med nästa exempel.
- Facebook samlar in information från och om de datorer, smartphones eller surfplattor som en användare använder Facebook på. Informationen som samlas in och lagras kan vara enhetens operativsystem, hårdvaran, batterinivån, lagringsutrymme, GPS, och även vilken webbläsare som används. Vad tycker du om detta?
58. **Respondent:** Jo, mycket av det som du rabblar upp kan man ju faktiskt välja att inte dela med dig av. Jag menar jag vill ju inte att FB ska vet var jag är om inte FB är igång och det är med en enkel inställning ju. Men i grunden så är den inställd på att FB ska veta var jag är.
59. **Mowgli:** Jo, det är rätt och det är inte någonting som alla är medvetna om.
60. **Respondent:** Såklart, och det är ju för att generellt sätt är folk jävligt korkade. På det stora hela och dem ser liksom kanske inte att det kanske är dumt att dela med sig av precis all min rörelse, allting jag gör, allting jag köper, allting jag äter, alla platser jag besöker. Eftersom att det kan skapa en knepig maktbalans där som sagt ett företag vet allt om 1 miljard människor.
61. **Mowgli:** Ungefär 2,5 miljarder människor nu på Facebook.
62. **Respondent:** Oj, shit. Fyfan.
63. **Mowgli:** Ja. Men jag fortsätter med nästa. Facebook samlar även in information som de får från deras partners, och dessa partners består bl.a. av annonsörer, app-utvecklare och utgivare, och dessa förser Facebook med information om Facebookanvändares aktivitet utanför Facebook. Denna information inkluderar hemsidor som besöks, köp som görs,

- olika annonser som ses samt hur olika tjänster används, och detta kan göras oavsett om du har ett Facebook-konto eller är inloggad på Facebook. Vad tycker du om detta?
64. **Respondent:** Ja men asså jag känner till det ju och det är ju också någonting man kan gå in i i inställningarna och lite klicka ur vad som är okej och inte okej. Och faktiskt ganska enkelt göra inte dela med sig av allt med alla. Men som sagt det är ju inklickat i grunden, du måste göra, du måste aktivt aktivera dig själv och läsa igenom och förstå vad det innebär. Så att nej, jag tycker inte det är okej att allt samlas in. Från alla möjliga parter, tredje-part hit och dit. Vad jag googlar eller vad jag inte googlar, vad jag säger och inte säger, vad jag filmar och inte filmar. Allting känns som att du suggs upp av telefon beroende på vilka appar som har tillgång till mikrofonen, vill man kunna spela in en filmsnutt så måste telefonen ha tillgång till micken och kameran. Så att det blir lite moment 22 stundtals tänker jag.
65. **Mowgli:** Några av nästa frågor gick vi lite in på tidigare men jag vill ändå köra igenom för att se om det är någonting annat som kommer att tänka på. Anser du att den datainsamling som sker av Facebook har någon påverkan på din integritet? I så fall, hur?
66. **Respondent:** Återigen, nej det anser jag inte ha jättstor påverkan på min integritet eftersom att det inte finns så mycket för mig att dölja.
67. **Mowgli:** Nej, men det var lite det du sa tidigare, just för din egna skull men du kan ändå vara medveten om hur det kan göra det beroende på vilken typ av information som man delar med sig av.
68. **Respondent:** Jo, men ponera att jag skulle vilja köpa knark, då skulle jag inte fråga på FB: Bästa webbsidan att köpa knark. Det skulle jag kanske inte göra.
69. **Mowgli:** Jo, men det kanske inte är den typen av information som man vill ha sparad om sig själv hahah.
70. **Respondent:** Hahahah, nä men exakt.
71. **Mowgli:** Nästa fråga då. Anser du att du har tillräcklig vetskap om den typen av datainsamling som Facebook gör för att kunna acceptera att det sker?
72. **Respondent:** Det är lite av en svårare fråga. Om vi säger så här, när jag skapade mitt Facebook-konto, hur många år sedan det nu kan ha varit, det är ingen chans att jag visste att det skulle utvecklas till det det är idag. Men, jag har accepterat det och jag har blivit mer informerad om allt som försiggår med Facebook. Som svar på din fråga, idag ja, nej innan, för att göra det enklare för dig. Hehe.
73. **Mowgli:** Men jag kör vidare på nästa fråga. Upplever du några risker med att ha personlig information insamlad och lagrat om dig på Facebook?
74. **Respondent:** Asså, jag skulle inte vilja påstå att det innebär någon risk. Mer än om jag, asså, som läget ser ut nu. Eftersom jag inte delar med mig av så mycket personliga grejer. Men generellt så kan jag väl se det som en risk med den här insamling för att folk är väldigt frikostiga med information de delar ut till FB som sen delas ut till andra företag. Så att jag absolut se en stor risk med det men inte för mig personligen.
75. **Mowgli:** Okej, men då undrar jag vilka typer av säkerhetsåtgärder som du följer på FB eller om du har ändrat inställningarna?
76. **Respondent:** Jo, men jag har nog gått in i mina inställningar och ändrat en del. Det var ju ett tag sedan jag ändrade det men ja.
77. **Mowgli:** Okej, okej. Men lite mer specifikt då, om du vet vad du kanske ändrat, skulle du kunna nämna de?
78. **Respondent:** Åhh... Hmm... Det är nog mest i samband med, att vem som kan se mina inlägg. Alltså att endast mina vänner kan se det jag lägger ut. Mer än det, så har jag nog inte gått in och ändrat annat. Fast jag sätter inte på min GPS, eller ger tillåtelse heter det, till att Facebook får se min plats liksom. Men jag är ganska osäker när det var jag ändrade

- mina inställningar. Det jag ändrade är förstås nog inte aktuellt numera, att villkoren har ändrats sedan dess.
79. **Mowgli:** Okej men har tanken om risker i samband med datainsamling och lagring av personlig information påverkat din användning och upplevelse av Facebook?
80. **Respondent:** Absolut, eftersom att det blir ju, det har ju succesivt ökat den här informationsinsamlingen. Användarvillkoren uppdateras liksom ständigt och det tillkommer nya grejer som man ska godkänna och sätta sig in i. All informationen, det är så enkelt asså om man är lite medveten. Man tittar i sina flöden, det jag prata om igår eller i förrgår helt plötsligt så dyker det upp annonser över allt på just det ämnet. Så att det är ju lite läskigt, det här hur all information byter liksom. Den hamnar på olika ställen, massa olika inköpare här, försäljare där, och allting snurrar runt bara. Information som jag är intresserad av i just det ögonblicket. Det är ju även det här med åtkomst till mikrofonen, frågan är hur mycket information som samlas in. Det är svårt att liksom skapa en uppfattning om, ligger den alltid och smyglyssnar eller ligger den bara och smyglyssnar när appen är igång, ligger den och smyglyssnar när appen är vilande igång, men liksom inte aktiv. Men tillbaka till det här, man kan ju gå in på Facebooks inställningar och skriva in att du inte vill ha den riktade reklam. Utan att du vill ha random reklam, och det gjorde jag. Det funkade ett tag, då fick jag plötsligt reklam om att de ville sälja sådana stora grävmaskiner till mig. Sen var det då något annat absurt liksom, det ena efter det andra. Men nu har det liksom bara återgått till normalt, det jag googlade igår dyker upp i mitt flöde idag. Så att, dem har väl uppdaterad sina användarvillkor utan att jag har riktigt kollat upp det.
81. **Mowgli:** Sen har jag lite frågor om dataläckor här. Sedan några år tillbaka, men i synnerhet år 2018 och 2019 så har Facebook drabbats av olika dataläckor där användares data och personliga information påverkats. - Är detta någonting ni varit medveten om? Vad är dina tankar om detta?
82. **Respondent:** Det är väl konstant att man får veta att det har varit läckor och det har varit intrång och att det varit det ena eller det andra överallt. Men som sagt det beror lite på vilken information man har sparad. Så att näe, om någon vill titta på mina tramsiga bilder, eller bilder på när jag har, på någon jävla maträtt jag har ätit, så be my guest.
83. **Mowgli:** Har detta påverkat din aktivitet kring delande av innehåll på Facebook?
84. **Respondent:** Näe.. Det tror jag faktiskt inte, för jag tänker så här att allting som lagras kan komma åt förr eller senare och det sitter alltid hundratusen galna människor som är vakna dygnet runt och bara försöker ta sig in på olika ställen för att se om dem kan. För att allting som ligger molnlagrat eller sådära. Det är väl bara förr eller senare "up for grabs". Allt annat känns ju liksom inte trovärdigt att någon påstår att vi är 100 % säkra, ingen kan ta sig in och sånt, det stämmer ju inte.
85. **Mowgli:** Nej, det har ju märkts att det har varit mycket som uppkommit just de senaste åren.
86. **Respondent:** Aja, absolut, och det är ju förmodligen för att mer och mer och mer information lagras på fler och fler och fler platser och till slut blir det någon glitch någonstans.
87. **Mowgli:** Jo, för att ett antal av de läckorna som skett har varit snarare mer från Facebooks sida och inte attacker utifrån. Det har varit utifrån deras partnerskap eller hur data lagrats som varit anledningar till läckorna.
88. **Respondent:** Ah okej, men det är ju, när du växer så mycket och blir så stor så tänker jag väl också att då faller säkerheten.
89. **Mowgli:** Är det någonting annat du känner att du skulle vilja tillägga innan vi avslutar?
90. **Respondent:** Näe, det jag inte förutom att jag tycker att GDPR är ett jävla skämt. Asså det är det här att byråkrater ska skapa saker de inte riktigt förstår sig på, då blir det ju lite

tokigt. GDPR har blivit lite av en psykos, alla är ju livrädda för att bli fotograferad, det ska ju skrivas avtal höger och vänster. Det blir ett jäkla projekt allting. Alla ska skriva på och det ska dateras och det ska gälla hit och dit och det ska gälla på olika ställen och olika medium och... (Stor pust från informanten) Det tar ju aldrig slut.

91. **Mowgli:** Jo, jag förstår men GDPR skulle ju fungera lite mer som skydd och stöd för individen och att dennes rättigheter över sin egna personliga data. Hur ser du på detta?
92. **Respondent:** Ah, men det är väl ingen utom de stora företagen som är mer eller mindre tvingade att anpassa sig efter GDPR. Majoriteten av alla andra människor bryr sig väl inte, de vet väl knappt vad det innebär. Det ställer ju till det mycket för små och medelstora företag kan jag tänka mig och de stora företagen som har resurser får väl anpassa sig eller fuska sig ur. Och informationen kommer ändå samlas in och lagras och sen kommer något av de stora företagen åka på ett par miljarder böter om några år och sen är det inte mer med det, för att de har ju tjänat fem gånger så mycket på det. Så det är ju det som är problemet, att tillslut så börjar de skita i det för det är värt pengar, alltså böterna är inte så höga så att dem går förlust. Tyvärr. För om du ser det i relation på FBs omsättning, och om man nu skulle, det kanske är svårt att ta reda på, få veta vad användandet som har gett de här böterna genererat. För det är ju en kalkylerad risk ju. Om vi gör så här, så finns det en risk att vi åker fast. Om vi åker fast så finns det en risk att vi åker på så här mycket böter, hur mycket kan vi dra in på detta. För jag tror många gånger att det är det och sen hävdar dem bara, åh nej det missade vi, det var den mänskliga faktorn eller det är det eller något annat. Sen tar vi böterna bara. Så är det lugnt i 5 år och sen blir det något nytt. Bara att history repeats itself. Så ser man Mark Zuckerberg smilande på tv:n med en miljard i bakfickan.
93. **Mowgli:** Hahah, jag förstå men då kan vi avsluta här. Tack för din tid.

7.3 Appendix 3 - Intervju 2 (Informant 2)

1. **Mowgli:** Hur gammal är du?
2. **Respondent:** 54
3. **Mowgli:** Använder du Facebook?
4. **Respondent:** Ja.
5. **Mowgli:** Hur ofta skulle du säga att du använder FB?
6. **Respondent:** Ungefär 3 timmar
7. **Mowgli:** Per dag?
8. **Respondent:** Japp!
9. **Mowgli:** Okej, hur skulle du beskriva vad du gör på Facebook, hur din aktivitet där ser ut?
10. **Respondent:** Hmm.. det är att ta kontakt, eller se vad andra skriver. Mer som, tittar på bilder som andra lägger ut. "Gillar" saker. Men jo, jag använder ju FB ganska så mycket skulle jag säga, så det blir väl bilder på vänner, bilder på familjen ibland, men min familj är lite, hur ska jag säga... De gillar inte att jag lägger ut bilder på Facebook utan att de godkänt det först. Vad mer... hmm.. Jag följer lite olika grupper. Räcker detta eller ska jag fortsätta? Haha
11. **Mowgli:** Det får jag säga är upp till dig, tycker du att det finns mer du kan säga som beskriver vad du gör på FB?
12. **Respondent:** Jo, men asså. Jag chattar mycket på Messenger med mina vänner... (PAUSAR).. Men nä, jag tror det är allt!

13. **Mowgli:** Okej, jag förstår. Men det ger nog en bra bild av din aktivitet. Jag fortsätter med nästa fråga då. Hur skulle du beskriva den typen av innehåll som du delar med dig av på FB?
14. **Respondent:** Innehåll? Kan du upprepa frågan?
15. **Mowgli:** Jo, absolut. När du publicerar någonting på FB, vad är det för typ av inlägg? Typ, bilder, text, videor? Eller om det är någonting annat?
16. **Respondent:** Jaha. Jo men det är nog de olika sakerna som du nämnde. Men inte videor, mest bilder från högtider eller bilder med text, sånt som jag tycker är roligt. Men du kanske vill höra någonting mer specifikt. Hmm.. Jag brukar lägga ut bilder från min utsikt, det jag ser från mina fönster, asså bilder vid olika tider, olika tider på året, från samma fönster, eller så att det blir olika, vad heter det. Olika årstider var det.
17. **Mowgli:** Okej, jag förstår. Någonting mer att nämna?
18. **Respondent:** Nja, nu får jag tänka lite.. Det är väl när någon fyller år som jag grattar. Jo, i grupper så skriver jag lite olika.. inlägg. Det är såna hära, ordlekar, lite rim o så.
19. **Mowgli:** Okej, okej men jag förstår då. Jag går vidare till nästa fråga. Vad är din uppfattning om personlig information? Eller vad skulle du bedöma som personlig information?
20. **Respondent:** Uhm. Det är väl bra med personlig information. Men jag skulle nog säga att det jag räknar som personlig information är sån som då mitt namn, mitt födelsedagsnummer eller personnummer. Om jag är man eller kvinna, vart jag bor. (**Respondent** pausar lite)
21. **Mowgli:** Något annat du skulle vilja nämna?
22. **Respondent:** Näe..
23. **Mowgli:** Då går jag till nästa fråga. Skulle du säga att du är mån om din personliga information?
24. **Respondent:** Ja!
25. **Mowgli:** Okej, tycker du att det är viktigt att skydda din personliga information från andra?
26. **Respondent:** Ja..
27. **Mowgli:** Okej, skulle du vilja utveckla varför du tycker det?
28. **Respondent:** Ja, men det är väl lite med att jag vill vara privat om vissa saker. Jag menar, det beror ju lite på vad och kanske vem som får reda på det. Men när det gäller saker som var jag bor, eller mitt telefonnummer så hade jag inte varit bekväm, om alla vet detta.
29. **Mowgli:** Okej, vad betyder integritet för dig? Eller, hur skulle du beskriva din uppfattning om personlig integritet?
30. **Respondent:** Ehm.. att andra inte har tillgång till mina personliga uppgifter. För mig så betyder det att liksom att jag själv, för min egen del bestämmer om någon annan utom de som jag känner eller själv vill ska veta information om mig liksom.
31. **Mowgli:** Okej, men då förstår jag. Jag kör vidare. Så skulle du säga att din attityd kring integritet och personlig information speglar den typen av information som du delar med dig via Facebook?
32. **Respondent:** Kan du säga frågan igen?
33. **Mowgli:** Jadå, skulle du säga att din attityd kring integritet och personlig information speglar den typen av information som du delar med dig via Facebook?
34. **Respondent:** Ja, asså jag förstår inte frågan.
35. **Mowgli:** Jo, jag tänker på det du sa innan, det här med att din personlig information, om du är mån om den, om du tycker det är viktigt att skydda den, att om just den här attityden speglar den innehåll eller information som du delar med dig på Facebook?

36. **Respondent:** Aha! Mmm, det tycker jag. Ja. Fast, jag tror inte att det är någonting som jag lägger märke till, eller som jag liksom aktivt tänker på. Om du förstår vad jag menar, asså jag är inte inne på Facebook och skriver ett inlägg, bild, eller så att det kommer påverka min integritet. Men sen är det ju mer att jag inte hade skrivit i ett meddelande öppet, eller ett inlägg, jag bor på gatan blablabla, eller mitt nummer är blablabla.
37. **Mowgli:** Nej, men det är förstås inte det bästa. Men jag förstår hur du menar. Går vidare till nästa fråga som lyder så här. När du använder FB och delar med dig av innehåll, bilder, inlägg eller personlig information, vad tror du händer med dessa när de väl finns på FB.
38. **Respondent:** Ehm.. Jag vet nog inte riktigt. Hur menar du? Att vad som händer? Det finns på min sida och min sån feed (Facebooks nyhetsfeed).
39. **Mowgli:** Okej, jag förstår. Det är kanske en svår fråga att svara på rent spontant. Men..
40. **Respondent:** Jo, asså jag vet att det här med att allting som finns på internet inte försvinner. Det sparas väl och kan dyka upp i en reklam eller på, i ett annat land kanske. Det sa jag till min barn: Att allting som ni lägger ut på internet sparas, hehe.
41. **Mowgli:** Haha, jag förstår. Det är nog samma visa för mig när jag var yngre där mina föräldrar sa något liknande. Men då undrar jag om du skulle kunna utveckla lite om vad du tycker eller vad dina tankar är om att, som du sa allting sparas?
42. **Respondent:** Jag menar, det är lite oroväckande skulle jag säga. Men rent ut sagt så är det inte något som jag tänker på. Asså jag är medveten om det, men jag kan nog bli bättre, eller veta mer om allt sånt med internet. Det påverkar inte, eller det är något som jag vet men inte följer. Allt det här med internet är lite svårt för oss äldre. Om vi säger så här, det jag inte riktigt vet, är.. gör det svårt att kunna säga om, vad jag tycker.
43. **Mowgli:** Okej, nä men det är förståeligt, verkligen. Men ja, vi går vidare helt enkelt. Vid skapandet av sitt Facebook-konto så måste användaren acceptera eller ge samtycke till Facebooks villkor och termer för att kunna använda Facebook. Tog du del av dessa och läste vad de innebar?
44. **Respondent:** Uhm. Inte riktigt, nej. Inte alltihopa, utan jag godkände det rätt snabbt.
45. **Mowgli:** Då undrar jag varför du inte gjorde det?
46. **Respondent:** Därför att det var mycket att läsa och att jag inte riktigt var intresserad, utan jag mer litar på att det jag, de dem skriver. Att jag då godkänner det. Det som står med där är lite för svårt att förstå, det är sådana tekniska termer som jag ändå inte fattar. Jag vill inte säga att jag är helt blind i det, jag tror att jag ändå kan det.
47. **Mowgli:** Okej, jag förstår vad du menar. Jag har en annan fråga om villkoren här. När en person skapar sitt Facebook-konto och ger samtycke till de villkor och termer som ställs ger man även samtycke till att det innehåll som användaren delar med sig av, samlas in och lagras av Facebook. Var ni medveten om detta? Vad tycker ni om detta?
48. **Respondent:** Nej, inte riktigt. Eller, jag skulle väl säga, om jag förstår frågan rätt. Jag har ju hört en massa och sedan nu på senare tid blivit mer påläst om hur det funkar på Facebook. Men om du undrar om jag visste det när jag accepterade för att bli medlem på Facebook så får jag nog säga nej. Sen så tror jag faktiskt att det är mycket som jag inte vet med informationen som de samlar in eller sparar. De har nog koll på mer än vad jag vet. Nu blir jag lite orolig, för detta är ju inte någonting som jag går runt och tänker på om dagarna.
49. **Mowgli:** Aha, okej. Jo men det kanske kan vara en bra idé att läsa igenom villkoren en gång till och kanske fråga dina barn om det är någonting som du inte förstår.
50. **Respondent:** Aa, det har du kanske rätt i.
51. **Mowgli:** Jag går vidare till nästa fråga om det inte var någonting annat du kände att du ville tillägga där?

52. **Respondent:** Nä.
53. **Mowgli:** Okej, men nästa fråga är så här. Ser ni eller upplever ni några nackdelar med att den information som ni delar med er på Facebook samlas in och lagras av dem?
54. **Respondent:** Njae.. Jag vet inte riktigt faktiskt. Det kan väl du säkert mycket mer om, hahah. Men jag tror nog att det kan utnyttjas, jag har ju läst och hört på nyheterna om sån identitetskapning, tror jag det var. Det gör mig lite orolig, men sen om jag ska var ärlig.. (liten paus).. Nä, det är inte någonting som jag faktiskt tänker på när jag är på internet och Facebook. Det är lite, det jag tänker är att jag litar nog rätt så mycket på att, det inte ska utnyttjas.
55. **Mowgli:** Jag förstår, jag förstår. Men om vi tänker på andra hållet då. Ser ni eller upplever ni några fördelar med att den information som ni delar med er på Facebook samlas in och lagras av dem?
56. **Respondent:** Jo, men kanske. Jag tycker det är kul när jag kan se tillbaka och minnas, det kommer ju upp sån här, olika minnen, bilder från förra året. På det sättet är det positivt, eller som du sa en fördel att det sparas. Var det så du menar?
57. **Mowgli:** Jo, delvis. (Blir avbruten)
58. **Respondent:** Det är ju för mig, eller hur ska jag säga. Jag ser det som något kul att olika minnen kommer upp. Men att FB har tillgång till min information, näe, det ser jag inte som positivt.
59. **Mowgli:** Sen tänkte jag även fråga lite om olika typer av information som sparas om dig på Facebook och skulle vilja höra vad du tycker om det. Exempelen är tagna från Facebooks datapolicy som beskriver bl.a. informationen som de har tillåtelse att samla in och lagra från och om sina användare. Tänkte börja med information som användare på Facebook förser dem med. Facebook samlar in allt innehåll, all kommunikation och all annan information som användare publicerar när de använder Facebook. Detta inkluderar när en användare skapar sitt konto, delar med sig av inlägg, bilder, videor. All kommunikation och meddelande samlas också in. Vad tycker du om detta?
60. **Respondent:** Jag är nog väldigt omedveten hur mycket som.. ehm.. har med varandra och göra, om man säger så. Det som du sa med bilder eller med meddelande och allt det här. Så att jag är rätt så okunnig eller jag vet inte så mycket om det.
61. **Mowgli:** Okej, nä men jag förstår. Sen finns det även en annan typ av information som samlas in och det är via olika enheter som Facebook används på. Facebook samlar in information från och om de datorer, smartphones eller surfplattor som en användare använder Facebook på. Informationen som samlas in och lagras kan vara enhetens operativsystem, hårdvaran, batterinivån, lagringsutrymme, GPS, och även vilken webbläsare som används. Vad tycker du om detta?
62. **Respondent:** Jag använder inte så mycket nu... Jag använder min mobil, jag använder min surfplatta för spel. Men det är nog allt. Nu framstår jag som helt okunnig men många av termerna som du sa, är jag inte.. Jag vet inte vad allt det betyder. Jag använder GPS eller maps på min mobil, det gör jag. Men det är, svårt att säga vad jag tycker om det. Jag kan, jag vet inte allt om det som FB kan göra, så jag har svårt att säga vad jag tycker om det. Tyvärr.
63. **Mowgli:** Jaha, okej. Då går jag vidare till nästa. Facebook samlar även in information som de får från deras partners, och dessa partners består bl.a. av annonsörer, app-utvecklare och utgivare, och dessa förser Facebook med information om Facebookanvändares aktivitet utanför Facebook. Denna information inkluderar hemsidor som besöks, köp som görs, olika annonser som ses samt hur olika tjänster

- används, och detta kan göras oavsett om du har ett Facebook-konto eller är inloggad på Facebook. Vad tycker du om detta?
64. **Respondent:** Jag, om jag förstår rätt så kan jag ju till exempel om vi nu säger att en viss. Om jag förstår rätt att det är att jag tittar på en restaurang, och så står det Facebook, att jag kan gilla de. Och då förstår jag att om jag gillar någonting om en restaurang eller någonting annat så förstår jag att de har ett samarbete (Facebook och restaurangen). Eftersom jag då är med på Facebook, ja. Men jag har ingen, vad ska jag säga... Jag varken gillar eller ogillar det, jag har bara förstått att de har det. Det bekommer mig inte, jag tänker inte att *det här var ju bra att de har ett samarbete eller gud vad dåligt*. Asså, jag har ingen... vad heter det... jag är inte likgiltig men jag bryr mig inte så jättemycket om det.
65. **Mowgli:** Okej, går vidare till nästa fråga. Anser du att datainsamling via Facebook har en påverkan på din integritet och i så fall hur?
66. **Respondent:** Det är klart den har, för då får den reda på vad jag är intresserad av, vad jag tycker. Jag tycker inte att den har påverkat min integritet så pass mycket.
67. **Mowgli:** Ja, jo, men anser du att du har tillräcklig vetskap om den typen av datainsamling som FB gör för att kunna acceptera att det sker?
68. **Respondent:** Jag förstår inte frågan riktigt.
69. **Mowgli:** Jag tänker så här, att när du accepterade villkoren för att skapa ditt Facebook-konto så innebär det att du accepterade att Facebook samlar in information om dig. Tycker du att du har tillräcklig kunskap för att det godkänna insamlingen av information om dig?
70. **Respondent:** Nej, eftersom jag inte läste villkoren. Asså hela den här villkoren, där det står. Nej så att det jag ju då inte läste den informationen tillräckligt.
71. **Mowgli:** Varför tror du att det är så, om du vill utveckla lite?
72. **Respondent:** Dels för att jag tycker det är svårt att förstå. Det är för mycket, vad ska man säga, det är ju komplext och det gör det väldigt svårt att förstå. Det är ju inte dem termer jag använder. Nej jag tycker den (villkoren och policys) är lite tråkig. För mycket text om man säger så. Hahaha.
73. **Mowgli:** Okej. Upplever du några risker med att ha personlig information insamlad och lagrat om dig på Facebook?
74. **Respondent:** Ehm... Jag vill inte tänka att det är så men jag kan ju tänka att det säkerligen kan missbrukas. I framtiden kanske eller omedvetet. Om man säger så att dem (Facebook) vet var jag går eller vad jag tycker och vad jag tänker och känner och allt det här. Så att, ja.
75. **Mowgli:** Okej, men då undrar jag vilka typer av säkerhetsåtgärder som du följer på FB eller om du har ändrat inställningarna?
76. **Respondent:** Jag ser till att bara mina vänner kan se det jag lägger ut. Jag försöker att bara tagga bilder med mina vänner och familj efter de har godkänt det.
77. **Mowgli:** Jag förstår. Har tanken om risker i samband med datainsamling och lagring av personlig information påverkat din användning och upplevelse av Facebook?
78. **Respondent:** Nej, jag tror faktiskt inte det. För jag är rätt så försiktig tänker jag eller jag har blivit mer försiktig med att titta på olika sidor eller ge min, ja acceptera eller tycka vissa saker ja.
79. **Mowgli:** Sen har jag även en till fråga till om särskilda risker eller händelser. Sedan några år tillbaka, men i synnerhet år 2018 och 2019 så har Facebook drabbats av olika dataläckor där användares data och personliga information påverkats. - Är detta någonting ni varit medveten om?
80. **Respondent:** Ja, det är jag.
81. **Mowgli:** Skulle du kunna berätta om vad du tycker om det?

82. **Respondent:** Ja, jag tycker ju att det har fått mig att öppna upp ögonen att man på något sätt blivit mer försiktig nu.
83. **Mowgli:** Är det någonting som har påverkat din aktivitet kring delande av viss information på Facebook?
84. **Respondent:** Ja, det är att jag inte har delat viss, vissa sidor eller men jag har blivit mer försiktigare. Så det har definitivt påverkat mig. Det har ju inte förstört min. Jag kan ju gå in ändå på Facebook men jag har blivit mer uppmärksam på riskerna.
85. **Mowgli:** Är det någonting annat du känner att du skulle vilja tillägga innan vi avslutar?
86. **Respondent:** Jag tror inte det, nä, har nog berättat det jag kan om detta.
87. **Mowgli:** Okej, men tack så mycket för din tid.

7.4 Appendix 4 - Intervju 3 (Informant 3)

1. **Abdul:** Hur gammal är du?
2. **Respondent:** 61 år
3. **Abdul:** Använder du Facebook?
4. **Respondent:** Ja, men inte jättemycket.
5. **Abdul:** Hur ofta skulle du säga att du använder Facebook?
6. **Respondent:** Inte så ofta
7. **Abdul:** Men på ett ungefär, hur mycket skulle du säga att du använder Facebook per dag?
8. **Respondent:** En halvtimme kanske
9. **Abdul:** När du är på Facebook, vad gör du då, hur ser din aktivitet ut?
10. **Respondent:** Kollar vad andra har lagt upp, kollar på videos, bilder på min Facebook.
11. **Abdul:** Hur skulle du beskriva den typen av innehåll du delar med dig av på Facebook?
12. **Respondent:** Skulle inte säga att jag delar med mig av något speciellt. Ibland har jag delat en video eller bild från någon annan. Men jag har aldrig skrivit ett inlägg själv.
13. **Abdul:** Har du då aldrig lagt upp en bild eller video heller?
14. **Respondent:** Jo jag har lagt upp bilder på mina barn och barnbarn, men inte på mig själv.
15. **Abdul:** Vad skulle du bedöma som personlig information?
16. **Respondent:** Hmm, kanske bilder på mig och min familj, vart jag bor eller jobbar, vart jag är. Min mail och hur gammal jag är. Typ det.
17. **Abdul:** Tycker du att det är viktigt att skydda sin personliga information från andra?
18. **Respondent:** Ja men jag har inte lagt ut personlig information som jag inte vill att andra ska se på internet.
19. **Abdul:** Varför tycker du det är viktigt då?
20. **Respondent:** Jag vill inte att folk ska veta saker om mig, de som jag känner vet redan det de behöver veta.
21. **Abdul:** Men du har bilder på dina barn och barnbarn som du då anser som personlig information, hur ser du på det?
22. **Respondent:** De bilder jag har lagt upp kan bara mina vänner se och de jag är vän med är bara familj och vänner, så det är okej att de ser de.
23. **Abdul:** Hur skulle du beskriva din uppfattning om personlig integritet?

24. **Respondent:** Det är väl att jag bestämmer vad som folk ska veta om mig, det beror ju på vad jag villig att dela med mig av. Men skulle säga att jag inte delar med mig av någon känslig information om mig själv på internet.
25. **Abdul:** Skulle du säga att din attityd mot personlig information och integritet stämmer överens med den typen av innehåll och information som du delar med dig via Facebook?
26. **Respondent:** Ja jag lägger inte ut något som jag inte vill att andra ska se eller som är personligt för mig själv. De bilder på min familj som jag lagt upp är för min familj och vänner att se, sen kvittar det om andra ser det, det betyder ju inget för dem.
27. **Abdul:** Hur menar du?
28. **Respondent:** Min profilbild t.ex (ya3ni) är på mitt barnbarn när hon var liten, det är okej att min familj och vänner ser bilden, men sen att andra ser bilden, det är ju inte därför jag har den som profilbild men det gör mig inget att de ser bilden. De har ändå inget med den att göra. Det är liksom ingen känslig bild heller, det är bara en vanlig bild på en liten unge.
29. **Abdul:** Okej jag förstår, men om vi går vidare; När du använder Facebook och delar med dig av bilder, inlägg eller personlig information, vad tror du händer med dessa när de väl finns på Facebook?
30. **Respondent:** De är på min facebook och de jag är kompis med kan kolla på dem. Jag kan också ladda ner bilderna igen då.
31. **Abdul:** Okej men om vi pratar om inlägg som du delar?
32. **Respondent:** De är väl på min sida bara. Jag delar inte mycket grejer så det är bara några inlägg som finns på min sida. Men dem är där på min sida.
33. **Abdul:** Är det okej för dig att de bara ligger där, fast att det kan vara något du delat för länge sen?
34. **Respondent:** Ja om jag inte vill att de ska vara där kan jag ju bara ta bort dem. Ibland kan jag vilja kolla på dem igen och då vet jag var de ligger. Sen är det som sagt inget känsligt för mig, för då hade jag inte delat det från första början.
35. **Abdul:** Vid skapandet av sitt Facebook-konto så måste användaren acceptera eller ge samtycke till Facebooks villkor och termer för att kunna använda Facebook. Tog du del av dessa och läste vad de innebar?
36. **Respondent:** Vad menar du??
37. **Abdul:** När du skapade ditt konto så fick du ju massa villkor och regler som du är tvungen att acceptera för att skapa ditt konto, det är det som finns på andra siter som Instagram t.ex, läste du igenom dem då?
38. **Respondent:** Jaha, nej jag bara tryckte hahah.
39. **Abdul:** Okej varför läste du inte igenom dem innan du accepterade?
40. **Respondent:** Nu är det längesen men det är alltid en massa text, och sen förstår jag inte texten som står där utan man läser de första orden sen accepterar man. Så är det alltid.
41. **Abdul:** När en person skapar sitt Facebook-konto och ger samtycke till de villkor och termer som ställs ger man även samtycke till att det innehåll som användaren delar med sig av, samlas in och lagras av Facebook. Var ni medveten om detta? Vad tycker ni om detta?
42. **Respondent:** Nej inte riktigt, men jag vet ju att det jag skriver in eller lägger ut sparas på facebook så det är väl samma sak. Jag är inte den som lägger ut något på internet som jag inte vill dela med mig av, för jag vet att det alltid sparas någonstans. Sen är det upp till dem som gjort facebook om de vill spara sån onödig information, de bestämmer ju. Om jag inte är okej med det får jag ta bort mitt konto.

43. **Abdul:** Ser du eller upplever du några fördelar med att den information som du delar med er på Facebook samlas in och lagras av dem?
44. **Respondent:** Inget jag tänkt på faktiskt. Det är skönt att bilder jag lagt upp sparas, så jag kan ladda ner dem igen. En gång leta jag efter bild på min mobil som jag hade råkat ta bort, då gick jag till facebook och ladda ner den igen bara.
45. **Abdul:** Och om vi vänder på det, ser du några nackdelar med att den information som ni delar med er på Facebook samlas in och lagras av dem?
46. **Respondent:** Vad menar du med lagras av dem?
47. **Abdul:** Ja att bilder eller annat du lagt upp, sparas och lagras av Facebook. Att till exempel om du tar bort en bild på facebook så är den inte synlig för andra att se bilden men att bilden kan ändå vara sparad på Facebook, i deras databas eller server.
48. **Respondent:** Hahah vad ska dem göra med en bild på mitt barnbarn. Men nej jag ser ingen nackdel med det. Kanske om man råkar lägga upp fel bild, och sen tar bort, menar du då att den sparas av facebook ändå?
49. **Abdul:** Ja precis, det kommer inte ses på din sida eller av dina vänner, men den kan finnas någonstans sparad på Facebooks servrar.
50. **Respondent:** Ja okej det är ju inte bra. Förstår fortfarande inte vad de ska göra med det, det känns ju bara onödigt. Men man får väl vara försiktig med vad man lägger upp, så man inte lägger upp fel då.
51. **Abdul:** Haha precis. Men då kan vi gå vidare: Vi tänkte fråga lite om olika typer av information som Facebook samlar in och lagrar från sina användare och skulle vilja höra vad du tycker om detta. Nedanstående exempel är tagna från Facebooks datapolicy som beskriver bl.a. informationen som de har tillåtelse att samla in och lagra från och om sina användare. Facebook samlar in allt innehåll, all kommunikation och all annan information som användare publicerar när de använder Facebook. Detta inkluderar när en användare skapar sitt konto, delar med sig av inlägg, bilder, videor. All kommunikation och meddelande samlas också in. Vad tycker du om detta?
52. **Respondent:** Jag svara väl på det precis.
53. **Abdul:** Du har inget mer att tillägga då?
54. **Respondent:** Nej det är väl samma svar på denna. Det är bra då man vet att bilderna finns där så man behöver inte ha dem på sin mobil, sen är det som sagt inte så bra om man råkar lägga upp något man inte vill lägga upp.
55. **Abdul:** Yes jag är med, då kan vi ta nästa fråga:
56. -Facebook samlar in information från och om de datorer, smartphones eller surfplattor som en användare använder Facebook på. Informationen som samlas in och lagras kan vara enhetens operativsystem, hårdvaran, batterinivån, lagringsutrymme, GPS, och även vilken webbläsare som används. Vad tycker du om detta?
57. **Respondent:** Jag förstår inte riktigt, kan du ta om det??
58. **Abdul:** Ja men om du nu använder din mobil för att lägga upp en bild eller dela ett inlägg, då har Facebook information om din mobil och i sin tur var du är, från GPSen i din mobil, hur mycket batteri du har kvar, vilken mobil du har, hur mycket minne du har på din mobil etc. Vad tycker du om att facebook kan samla in sådan information?
59. **Respondent:** Det visste jag inte. Är det så?
60. **Abdul:** Ja så är det, det beror lite på vilka inställningar man har men det är möjligt. Hur känner du angående det?
61. **Respondent:** Ja jag visste inte det, men (paus) andra kan inte se den informationen väl?
62. **Abdul:** Nej det skulle vara om Facebook delar med sig av den informationen.
63. **Respondent:** Varför skulle de göra det?

64. **Abdul:** De kanske inte skulle göra det, men de kan ha den informationen om dig, och om någon t.ex skulle hacka sig in hos facebook då kan de ha tillgång till den datan.
65. **Respondent:** Jaha du tänker så. Visste inte om att de sparade sån information, som att de visste var min mobil var och vilken mobil jag har. Men för mig gör det inget, jag lägger som sagt inte ut något känsligt, men det är ju lite läskigt att de vet exakt var jag är, och att de vet en massa om min mobil.
66. **Abdul:** Men vad tycker du om att facebook samlar sån information?
67. **Respondent:** Det är ju inte okej skulle säga, i så fall vill jag ju veta detta. Tycker att det ska vara tydligare att de gör det.
68. **Abdul:** Okej, något mer du vill tillägga här?
69. **Respondent:** Nej
70. **Abdul:** Okej då tar vi nästa fråga: -Facebook samlar även in information som de får från deras partners, och dessa partners består bl.a. av annonsörer, app-utvecklare och utgivare, och dessa förser Facebook med information om Facebookanvändares aktivitet utanför Facebook. Denna information inkluderar hemsidor som besöks, köp som görs, olika annonser som ses samt hur olika tjänster används, och detta göra oavsett om du har ett Facebook-konto eller är inloggad på Facebook. Vad tycker du om detta?
71. **Respondent:** Detta visste jag faktiskt om, jag har frågat min son hur det kommer sig att kläder jag kollat på på shoppinghemsidor kommer upp som reklam på min facebook, och då förklara han att sånt jag kollar på min mobil kommer komma upp som reklam för mig på olika sidor. Men på facebook är det alltid reklam på grejer som jag redan kollat på, eller liknande grejer.
72. **Abdul:** Okej men vad tycker du om detta?
73. **Respondent:** I början var det lite läskigt, men när min son förklarade för mig att det är för att jag ska få grejer som är skraddasydda för mig så var det inte lika läskigt. Jag kunde se att det var reklam på grejer som jag redan kollat på eller från hemsidor jag varit på. Ibland har jag köpt grejer som har kommit på sån reklam, så det är väl bra.
74. **Abdul:** Anser du att den datainsamling som sker av Facebook har någon påverkan på din integritet?
75. **Respondent:** Ja nu när du säger det. Varför ska de veta vad jag kollat på på andra hemsidor. Jag vill inte att de ska veta vad jag shoppar på internet. De kan spara det jag gör på facebook, inte det utanför.
76. **Abdul:** Men du har ändå fått reklam du gillar, om du nu köpt något som kom upp som reklam på facebook?
77. **Respondent:** Ja men de ska ändå inte behöva veta var jag shoppar ifrån.
78. **Abdul:** Okej då är jag med. Har du mer att lägga till här??
79. **Respondent:** Nej.
80. **Abdul:** Okej då går vi vidare. Anser du att du har tillräcklig vetskap om den typen av datainsamling som Facebook gör för att kunna acceptera att det sker? · Varför tror du det är så?
81. **Respondent:** Nej, det står väl i den i de termer du prata om innan, det man måste läsa och acceptera innan man gör sitt konto. Men det känns som att ingen läser det, och det är redan svårt att förstå. Så det borde framkomma tydligare att de samlar in sån information om en. Vem vill läsa en hel bok innan man accepterar.
82. **Abdul:** Upplever du några risker med att ha personlig information insamlat och lagrat om dig på Facebook?
83. **Respondent:** Ja nu upplever jag det. Jag visste inte att de samlade information om min mobil och så, så det är ju lite läskigt. Men sen är frågan vad de ska göra med den. För

- mig som inte lägger upp något känsligt så kvittar det, men de som lägger upp mycket kanske ska börja tänka på det.
84. **Abdul:** Vilka typer av säkerhetsåtgärder följer du på Facebook? T.ex. särskilda inställningar som minskar mängden personer som kan se ens inlägg. Eller om du har gått in på dina inställningar för att stänga av möjligheten för att Facebook ska ha tillgång till viss information.
85. **Respondent:** Bara de vanliga tror jag, jag har inte ändrat något. Men jag har inte skrivit var jag bor eller så, skriver bara information jag vill dela med mig av.
86. **Abdul:** Okej jag är med. Har några enstaka frågor kvar, är det något du undrar innan jag går vidare?
87. **Respondent:** Nej.
88. **Abdul:** Okej, då kör vi på; Har tanken om risker i samband med datainsamling och lagring av personlig information påverkat din användning och upplevelse av Facebook?
89. **Respondent:** Nej inte förens nu. Men nu vet jag bara att jag ska vara extra försiktig när jag ska lägga upp något, så jag inte råkar lägga upp fel.
90. **Abdul:** Okej men du har inte haft några tankar om att det finns risker i samband med att lägga upp grejer på Facebook?
91. **Respondent:** Nej jag lägger inte ut något personligt någonstans på internet, för jag vill inte att folk ska veta grejer om mig. Jag vet att det finns risk att folk som jag inte vill ska se det kan se det, så därför lägger jag inte upp något som är okej för alla att se.
92. **Abdul:** Okej då är jag med, vi kan gå vidare då; Sedan några år tillbaka, men i synnerhet år 2018 och 2019 så har Facebook drabbats av olika dataläckor där användares data och personliga information påverkats. - Är detta någonting ni varit medveten om? (Vad är dina tankar om detta?)
93. **Respondent:** Nej, vad är det?
94. **Abdul:** Jag kan ta en av dataläckorna som exempel. 2018 skedde det en dataläcka i samband med Facebook, vilket innebär att information om Facebooks användare läckte ut utan användarnas samtycke. Cambridge Analytica är ett dataanalys företag och är partners med Facebook. Vid 2018 hade Cambridge Analytica samlat in personlig information om ungefär 87 miljoner användare på Facebook. Men det hela började 2014, där det hade kommit en app där man kunde göra ett personlighetstest. Facebook användare fick betalt för att göra testet, och den insamlade informationen från testerna hade Cambridge Analytica tillgång till. Då kom det fram att Cambridge Analytica hade använt den här informationen från testerna för att skapa såkallade "avancerade" profiler. Dessa profiler användes 2016 när det var val i USA för att rikta pro-Trump material till dem. Det betydde alltså att de som gjorde personlighetstesterna fick pro-Trump material på sina flöden som basera sig på deras svar i testerna. Och detta var då något som inte gav samtycke till när de gjorde personlighetstesterna och är även något som de inte var medvetna om när det väl skedde. Alltså att pro-Trump materialet på deras flöden var riktat specifikt till dem. Är du med nu på vad jag menar med dataläckor eller ska jag förklara mer?
95. **Respondent:** Jo jag fattar, ja det var det med Trump, när han valdes. Såg det på nyheterna bara.
96. **Abdul:** Ja precis, har det påverkat din aktivitet kring delande av innehåll på Facebook?
97. **Respondent:** Nej inget jag tänkt på. Som sagt delar inte med mig av mycket på facebook så det var inget jag tänkte på.
98. **Abdul:** Okej jag förstår. Har du något mer du skulle vilja lägga till??
99. **Respondent:** (paus) Nej tror inte det.

100. **Abdul:** Okej, är det något du undrar, har du några frågor??
101. **Respondent:** Hmm, nej tror det är bra.
102. **Abdul:** Super, tack så mycket för intervjun.
103. **Respondent:** Tack själv.

7.5 Appendix 5 - Intervju 4 (Informant 4)

1. **Mowgli:** Hur gammal är du?
2. **Respondent:** 58
3. **Mowgli:** Använder du Facebook?
4. **Respondent:** Ibland, jag läser en del.
5. **Mowgli:** Okej, men du har ett Facebookkonto iaf?
6. **Respondent:** Absolut
7. **Mowgli:** Hur ofta skulle du säga att du använder Facebook?
8. **Respondent:** Kanske varannan dag.
9. **Mowgli:** Ungefär i timmar?
10. **Respondent:** Lite mindre än en timme.
11. **Mowgli:** Okej, och när du är på facebook, vilken typ av aktivitet gör du då?
12. **Respondent:** Jag tittar på min vägg, jag tittar i mina grupper.
13. **Mowgli:** Okej, jag förstår. Hur skulle du beskriva den typen av innehåll du delar med dig över Facebook?
14. **Respondent:** Ehm. Bilder
15. **Mowgli:** Främst bilder, inga inlägg eller något annat?
16. **Respondent:** Jo, men det kan vara inlägg också, jag skriver ju lite till min bilder också.
17. **Mowgli:** Då går jag vidare till nästa fråga. Vad skulle du bedöma som personlig information?
18. **Respondent:** Dels är det om man skriver om andra, det är ju väldigt personlig information men även om man skriver om sina känslor.
19. **Mowgli:** Okej, men så att om du skulle vad just personlig information är, vad anser du vara personlig information, hur skulle du göra det?
20. **Respondent:** Vad jag gör, var jag är..
21. **Mowgli:** Mm, okej. Tycker du att det är viktigt att skydda sin personliga information från andra? Varför? Varför inte?
22. **Respondent:** Jag tycker det är ganska viktigt, och det är för jag anser att jag har ganska mycket integritet.
23. **Mowgli:** Det går lite in på nästa fråga. Hur skulle du beskriva din uppfattning om personlig integritet?
24. **Respondent:** För min betyder det lite, att man vill dela med sig av nära saker som sina vänner. Och just nu har man för många vänner på Facebook.
25. **Mowgli:** Okej, jag förstår. Jag går vidare. Skulle du säga att din attityd mot personlig information och integritet stämmer överens med den typen av innehåll och information som du delar med dig via Facebook?
26. **Respondent:** Ja! Det är nog därför jag inte skriver så ofta på Fb. Jag tycker det var lättare innan, när man inte hade lika många vänner, när man hade sina närmsta vänner. Nu har man så många kollegor, och gamla skolkamrater. Jag känner att dem inte behöver veta allt jag gör.

27. **Mowgli:** Jag förstår men när du använder Facebook och delar med dig av bilder, inlägg eller personlig information, vad tror du händer med dessa när de väl finns på Facebook?
28. **Respondent:** Jag tror att alltid det finns kvar och folk kan ladda ner dem om dem vill ha dem och så det är väl därför man ska vara lite försiktig när man lägger ut.
29. **Mowgli:** Okej, men ser ni eller upplever ni några nackdelar med att den information som ni delar med er på Facebook samlas in och lagras av dem?
30. **Respondent:** Ja, det är väl om man lägger ut någonting som man skulle efteråt ångrar. Att man kanske inte skulle dela med sig av det. Jag tror det underlättar att man är lite äldre, man gör kanske inte lika mycket då. Delar lika mycket.
31. **Mowgli:** Det kan stämma. Haha. Men om man tänker på fördelar istället då. Ser ni eller upplever ni några fördelar med att den information som ni delar med er på Facebook samlas in och lagras av dem?
32. **Respondent:** Hmm.. asså fördelarna är ju att man kan gå in, vill man gå in och titta på en kompis foton, lite gamla foton, då är det ju intressant. Men nä, annars kan jag inte se några fördelar med att FB ska spara en massa saker om folk.
33. **Mowgli:** Sen har jag även lite frågor om termer, villkor och policy.
34. **Respondent:** Mm.
35. **Mowgli:** Jo, så vid skapandet av sitt Facebook-konto så måste användaren acceptera eller ge samtycke till Facebooks villkor och termer för att kunna använda Facebook. Tog du del av dessa och läste vad de innebar?
36. **Respondent:** Jag tittade väl lite på det men nä jag läste inte det ordagrant. Jag skummade igenom lite, det är för mycket information.
37. **Mowgli:** Jaha, okej. För det var lite det jag tänkte fråga, varför du kanske inte läste det, om det var någon annan anledning liksom?
38. **Respondent:** Nä men det är för mycket information, man orkar inte läsa allting.
39. **Mowgli:** Nä, men jag förstår.
40. **Respondent:** Haha, men faktiskt, man är ju lite dum där. Sen är det ju också så. Det som står där fattar jag inte riktigt. Det är väl.. lite svårt skulle jag säga. Även om jag hade läst, så hade jag fått läsa om flera gånger.
41. **Mowgli:** Nä, men jag förstår. Jag hade nog inte själv läst igenom det så noga tidigare.
42. **Respondent:** Ja, sen är det ju så. Man måste ju också vilja vara med på FB, och allt vad det innebär. Då måste jag godkänna det.
43. **Mowgli:** Jo så är det. Men jag går vidare på nästa fråga. När en person skapar sitt Facebook-konto och ger samtycke till de villkor och termer som ställs ger man även samtycke till att det innehåll som användaren delar med sig av, samlas in och lagras av Facebook. Var ni medveten om detta?
44. **Respondent:** Ja.
45. **Mowgli:** Okej, och vad tycker du om att dem gör det?
46. **Respondent:** Det är väl enda anledningen till att man egentligen inte delar med sig så mycket och att man egentligen inte är så aktiv, för annars hade nog varit mer aktiv.
47. **Mowgli:** Så du menar faktumet att de samlar in det eller sparar just information leder till att du kanske inte delar med dig så mycket eller av viss information?
48. **Respondent:** Ja, man kan säga till exempel, när barnen är små, lägger man inte ut bilder på barnen.
49. **Mowgli:** Om du skulle spekulera kring det, varför hade du inte gjort det? Eller av vilken anledning?

50. **Respondent:** Jo men det har att göra med att det är väl ganska privat och det är kanske inte så roligt om det dyker upp om sådär 26 år. Man tänker sig inte riktigt för, man lägger ut ett foto på en gullig bebis som är naken. Det är ingen höjdare, det är inte så bra.
51. **Mowgli:** Nä, jag förstår. Om man sedan inte har läst policys eller villkoren så vill man kanske vara mer försiktig.
52. **Respondent:** Ja, och det kan jag också säga med den här policyn, den är inte skriven på ett lättförståeligt sätt. Den är ju inte underhållande att läsa, om man säger så. Haha.
53. **Mowgli:** Haha, nä jag förstår. Jag tänkte köra vidare här. Jag tänkte fråga lite om olika typer av information som Facebook samlar in och lagrar från sina användare och skulle vilja höra vad du tycker och tänker om detta. Nedanstående exempel är tagna från Facebooks datapolicy som beskriver bl.a. informationen som de har tillåtelse att samla in och lagra från och om sina användare.
54. -Facebook samlar in allt innehåll, all kommunikation och all annan information som användare publicerar när de använder Facebook. Detta inkluderar när en användare skapar sitt konto, delar med sig av inlägg, bilder, videor. All kommunikation och meddelande samlas också in. Vad tycker du om detta?
55. **Respondent:** Det är väl lite det som är problematiskt, för om man tänker att, gick man med i Facebook 15 år sedan eller 20 år sedan och man gillade en massa saker man kanske inte står för idag. Det är det som problematiskt med att allting sparas, att man jag vet hur jag ska säga..
56. **Mowgli:** Nä, men jag förstår din oro. För det är som du säger när man skapade sitt konto på Facebook, som kanske var 15 eller 10 år sedan och att nu, så som Facebook har utvecklats så kanske man inte var medveten att det skulle utvecklas som det gjorde.
57. **Respondent:** Nä, och sen en annan aspekt är att dem faktiskt uppdaterar de här policys också. Så att även om jag läste lite då när man gick med så har man kanske inte orkat med att läsa igenom de här uppdateringarna. Men det måste jag ändå säga, jag känner mig inte orolig, för jag har ingen att dölja så. Det är inte så att jag går och oroar mig om jag lägger ut något på Fb. Men jag är medveten om att det kommer finnas där och att det går vidare till andra, asså att andra kan använda det jag gillar för att komma med mer reklam till mig o sånt.
58. **Mowgli:** Ja, jag vill gå tillbaka till dessa olika exempel från Facebooks datapolicy. Facebook samlar in information från och om de datorer, smartphones eller surfplattor som en användare använder Facebook på. Informationen som samlas in och lagras kan vara enhetens operativsystem, hårdvaran, batterinivån, lagringsutrymme, GPS, och även vilken webbläsare som används. Vad tycker du om detta?
59. **Respondent:** Det tycker jag inte alls är bra, för det är liksom vad ska jag säga. Man använder Fb och visar bilder, skriver inlägg, det gör man aktivt. Det andra gör man ju inte riktigt aktivt, där har jag inget val, utan det samlar dem in vare sig jag vill eller inte. Det andra har jag ett val, jag behöver inte publicera det här fotot på FB, men det andra det tycker inte alls om.
60. **Mowgli:** Det kan var bra att nämna är att vissa av dem här delarna av information som de samlar in går att inte tillåta genom att stänga av funktionen. Men att när man väl skapar sitt FB-konto och kanske inte går in på de inställningarna så är det påsatt att tillåta insamling av denna information.
61. **Respondent:** Jo, men med det så tycker att det går lite väl in på folks integritet när man ska liksom samla in vilken webbläsare, nä då skickar vi reklam om någon

- annan då som betalar mer. Så det sånt där gillar jag inte riktigt, sånt kan göra mig lite orolig, att de samlar in sånt. Som batterinivå, visste jag inte att de kunde få in.
62. **Mowgli:** Sen tar jag även med det sista exemplet från datapolicyn. Det lyder så här: -Facebook samlar även in information som de får från deras partners, och dessa partners består bl.a. av annonsörer, app-utvecklare och utgivare, och dessa förser Facebook med information om Facebookanvändares aktivitet utanför Facebook. Denna information inkluderar hemsidor som besöks, köp som görs, olika annonser som ses samt hur olika tjänster används, och detta göra oavsett om du har ett Facebook-konto eller är inloggad på Facebook. Vad tycker du om detta?
63. **Respondent:** Asså, kan dem göra det även om jag inte går via FB? Veta vad jag har köpt, även om jag inte har tryckt på en annons på FB?
64. **Mowgli:** Exakt om hur det händer och om det händer dig kan jag inte riktigt svara på. Det beror på FBs partnerskap och vilka tekniska verktyg som deras partner använder med FB. Sen är det också beroende på användarens inställningar. Men som sagt, detta är informationen som finns tillgänglig på FBs datapolicy.
65. **Respondent:** Okej, okej. Men till exempel, om de har ett partnerskap med Ving och jag går in och bokar en resa på Ving, så vet dem det?
66. **Mowgli:** Det vågar jag inte svara på att jag vet 100 %. Jag vet inte mer än just den information som står på datapolicyn. Jag kan inte berätta om hur specifika företags partnerskap med FB fungerar men på datapolicyn på deras hemsida så står det att företaget kan ge information till FB om köp som görs i företags butiker.
67. **Respondent:** Det är inte bra, det är för mycket övervakning, det är väl det FB handlar om. Innan var det en social plattform men nu handlar det mer om övervakning och informationssamling.
68. **Mowgli:** Det leder lite in på min nästa fråga och du gick lite in på detta med ditt svar på förra exemplet. Anser du att den datainsamling som sker av Facebook har någon påverkan på din integritet? I så fall, hur?
69. **Respondent:** När man tänker på det så anser man ju det. Men oftast sitter man där vid datorn eller mobilen och så tänker man inte på det, åh där är Facebook. De flesta är nog inte medvetna om det som du berättar och frågar om här. Man har nog inte läst på tillräckligt väl.
70. **Mowgli:** Nä, jag förstår. Vår undersökning handlar mycket om just det du beskriver. Men hur var ditt svar. Anser du att den datainsamling som sker av Facebook har någon påverkan på din integritet?
71. **Respondent:** Ja, det tycker jag. Men oftast är man som sagt inte medveten om det, så då är det inte någonting som man går runt och tänker på. Dem (FB) gör det lite så i det dolda. Sen handlar det mycket om vad dem gör med informationen också.
72. **Mowgli:** Ja, är det någonting som du tänker på när du delar med dig av information, alltså hur det kommer användas?
73. **Respondent:** Nä, jag är nog mer så vill jag använda vissa plattformar så får jag bara gilla läget. Alltså, jag får bortse från de här negativa aspekterna. Annars kan man ju inte vara med.
74. **Mowgli:** Nä, så är det ju. Men jag har bara några frågor kvar, så jag går tillbaka till mina frågor.
75. **Respondent:** Ja.
76. **Mowgli:** Okej, anser du att du har tillräcklig vetskap om den typen av datainsamling som sker på FB för att kunna acceptera att det sker?
77. **Respondent:** Hur menar du? Jag förstår nog inte frågan helt och hållet.
78. **Mowgli:** Jo, jag syftar på att när du skapade ditt konto på Fb så accepterade du deras villkor och termer, vilket indirekt innebär att de har rätt att samla in information

- om dig, så det jag undrar är väl om du har eller hade tillräckligt med kunskap om den datainsamling som sker på Facebook för att acceptera att det sker.
79. **Respondent:** Aa, okej, okej. Nej, det tycker jag inte.
80. **Mowgli:** Skulle du kunna utveckla varför du tror det är så?
81. **Respondent:** Delvis. (paus). Nä men jag läste ju inte datapolycyn när jag skapade mitt konto, så det är kanske en anledning, men sen är det också många år sedan jag blev medlem på FB. Det som vi har pratat om idag och som Fb har utvecklats, det visste jag inte då, när jag skapade mitt konto. Jag är ju med på FB och får lite acceptera att det händer men får skydda mig på mitt sätt.
82. **Mowgli:** Jag förstår, men om går vidare på det. Vilka typer av säkerhetsåtgärder följer du på FB eller om du har ändrat inställningarna för detta?
83. **Respondent:** Jag har gått in och ställt mina inställningar så att andra inte kan tagga mig, sen så har jag också satt på det att bara mina vänner kan se mina bilder och inlägg. Men sen så delar jag inte med mig av privata saker och sånt som andra inte behöver veta. Jag sköter det genom mest själv, att jag inte skriver mycket där.
84. **Mowgli:** Okej, så lite inställningar men även din egna attityd då. Vi gick ju in lite på om du ser eller upplever några nackdelar med den datainsamling som sker av Facebook men nu undrar jag om du upplever eller ser några risker med att ha personlig information insamlad och lagrat om dig på Facebook?
85. **Respondent:** Ehm.. (paus). Vi närmar oss ett övervakningssamhälle men samtidigt, jag ser inga jätterisker för mig personligen. Vill de veta vilken webbläsare jag använder så kan de få veta det och i och med att jag är ju själv ganska försiktig över vad jag delar med mig. Jag använder ju Messenger mycket mer, och där ser dem, där är ju saker också sparade där och det tror man nog är mer privat men det är det ju inte.
86. **Mowgli:** Jo, jag vågar inte spekulera för mycket över hur information över FBs andra produkter som messenger samlas in och hanteras men det kan nog tänkas.
87. **Respondent:** Ja, jo. De har väl de här sökorden som de sitter och tittar på och så där. Tror jag.
88. **Mowgli:** Mm, men om går vidare till nästa. Har tanken om risker i samband med datainsamling och lagring av personlig information påverkat din användning och upplevelse av Facebook?
89. **Respondent:** Jo, men absolut. Det var väl lite det som vi pratade om innan. Jag delar ju inte så mycket på Facebook, jag är inte så aktiv med det. Asså, både tanken om risker och att de sparar min personliga information är nog anledningen till att jag inte delar eller skriver inlägg.
90. **Mowgli:** Jag går till nästa fråga. Vi gick in på det med risker och du nämnde att du inte kände några jättestora risker specifikt för dig med den typen av information som du delar med dig av. Sedan några år tillbaka, men i synnerhet år 2018 och 2019 så har Facebook drabbats av olika dataläckor där användares data och personliga information påverkats. - Är detta någonting ni varit medveten om? Vad är dina tankar om detta?
91. **Respondent:** Jag läste om detta, det blev rätt stort. Vad ska man säga, det är lite som jag sa innan, vill man vara med i leken så får man väl på något sätt acceptera det. Det är ju inte bra om mina personuppgifter läcks, så klart. Men man är i en situation där man inte har något val, jo det har man. Man behöver inte vara med men man vill ju gärna vara med. Det är ju det som de har byggt upp, en plattform som alla vill vara med på den.
92. **Mowgli:** Jo, precis med de 2,5 miljarder användare som de har så har det svårt att undvika det.

93. **Respondent:** Det är ju jättesvårt att undvika det, klart inte det är bra att uppgifterna läcks. Jag är inte helt medveten om hur olika företag eller falanger eller kriminella kan använda uppgifterna. Det är jag inte helt medveten om, det måste jag ju säga.
94. **Mowgli:** Nä jag förstår det. Men många av de läckorna som skett med FB, har inte varit på grund av attacker utifrån utan mer skett inifrån. Att antingen så har partnerskapen de haft missbrukats eller att informationen och data som de lagrar inte varit tillräckligt skyddade och även buggar som har varit orsaken till läckorna.
95. **Respondent:** Ja, sen har det även varit någonting med att påverka majoriteten, där man vet hur man ska påverka majoriteten i en viss riktning.
96. **Mowgli:** Du tänker på det här Cambridge Analytica företaget?
97. **Respondent:** Precis, mm.
98. **Mowgli:** Den var en av de som uppmärksammades mest ja. Men sedan dess har det skett ett antal olika läckor där fler än hundratusentals användares information även läckts.
99. **Respondent:** Okej, nä det visste jag inte. Man har ibland läst så här man har fått någonting att man kan ha påverkats men man har aldrig fått veta exakt om jag har blivit påverkad.
100. **Mowgli:** Men eftersom att du var medveten om att det har skett dataläckor så tänkte jag fråga om när du fick veta detta, påverkade detta din aktivitet kring delande av innehåll på Facebook?
101. **Respondent:** Ja men det har det gjort, för jag var mycket mer på Facebook innan och la ut saker och skrev små uppdateringar och så. Så det kan jag nog säga har påverkat mig.
102. **Mowgli:** Okej, men det var faktiskt min sista fråga förutom om det var någonting annat som du ville tillägga?
103. **Respondent:** Nä, det är det väl inte direkt. Det är väl lite det där om folk verkligen är medvetna om, du vet att alla göra de här testen, hur kommer jag se ut när jag blir gammal, vilket djur liknar jag. Allt det här är ju också, alla de olika samlar in också in informationen. Alla de tredje parterna.
104. **Mowgli:** Jag förstår, det går lite tillbaka till det vi pratade om innan. Det här att apputvecklare lägger ut sina spel eller vad det kan vara på Facebook, det som vi pratade om med informationen som finns på deras datapolicy.
105. **Respondent:** Jo, exakt och det är någonting som var ju kul i början. Med att ta reda på hur man kommer se ut när man blir gammal eller vilken kändes man är lik, fast det har jag slutat med nu. Att det står på deras datapolicy gör det inte mycket lättare, den är ju så lång. Den är alldeles för lång tycker jag. Jag tycker det känns som deras mål är att man inte ska läsa den.
106. **Mowgli:** Hehe, okej. Jag förstår vad du menar, men jag känner att vi kan avsluta här då. Tack så mycket för din tid.
107. **Respondent:** Okej, låter bra. Tack själv.

Referenser

- BBC. (2019). *Millions of Facebook passwords exposed internally*. [Elektronisk] BBC, 21 mars. Hämtad 10 april, 2020 från <https://www.bbc.com/news/technology-47653656>
- Bischoff, P. (2020). *Report: 267 million Facebook users Ids and phone numbers exposed online (UPDATED: now 309 million)*. [Elektronisk] CompariTech, 9 mars. Hämtad 10 april, 2020 från <https://www.comparitech.com/blog/information-security/267-million-phone-numbers-exposed-online/>
- Boyd, D. & Ellison, N. B. (2007). *Social Network Sites: Definition, History, and Scholarship*. *Journal of Computer-Mediated Communication* 13(1): 210-230.
<https://doi.org/10.1111/j.1083-6101.2007.00393.x>
- Chakraborty, R., Vishik, C., & Rao, H. R. (2013). *Privacy preserving actions of older adults on social media: Exploring the behavior of opting out of information sharing*. *Decision Support Systems*, 55(4), 948-956.
- Datinspektionen. (2018). *Dataskyddsförordningen*. Hämtad 20 mars, 2020, från <https://www.datinspektionen.se/lagar--regler/dataskyddsförordningen/dataskyddsförordningen---fulltext/>
- Datinspektionen. (UÅ). *Vad är egentligen en personuppgift?*. Hämtad 29 mars, 2020, från <https://www.datinspektionen.se/vagledningar/en-introduktion-till-dataskyddsförordningen/vad-ar-en-personuppgift/>
- Esteve, A. (2017). *The business of personal data: Google, Facebook, and privacy issues in the EU and the USA*. *International Data Privacy Law*, 7(1), 36-47.
- Facebook. (2018). *Datapolicy*. Hämtad 13 mars, 2020, från <https://www.facebook.com/about/privacy/update/printable>
- Farkas, P. A. (2010). *Senior Social Platform – An Application Aimed to Reduce the Social and Digital Isolation of Seniors*. In *Proceedings of REAL CORP*, Vienna
- Fogel, J.; & Nehmad, E. (2009). *Internet social network communities: risk taking, trust, and privacy concerns*, *Computers in Human Behavior* 25(1): 153-160.
<https://doi.org/10.1016/j.chb.2008.08.006>
- Fuller, M. (2019). *Big data and the Facebook scandal: Issues and responses*. *Theology*, 122(1), 14–21. <https://doi.org/10.1177/0040571X18805908>
- Furman, J., & Simcoe, T. (2015). *The economics of big data and differential pricing*. The White House President Barack Obama. Hämtad 2 april, 2020 från: <https://obamawhitehouse.archives.gov/blog/2015/02/06/economics-big-data-and-differential-pricing>
- Gandomi, A., Haider, M. (2015) *Beyond the hype: Big data concepts, methods, and analytics*. *International Journal of Information Management*, 35 (2) , pp. 137-144

- Ghani, N. A., Hamid, S., Hashem, I. A. T., & Ahmed, E. (2019). *Social media big data analytics: A survey*. *Computers in Human Behavior*, 101, 417-428.
- Ingram, D. (2018). *Facebook says hackers saw personal info of 14 million people*. [Elektronisk] NBCNews, 12 oktober. Hämtad 9 april, 2020 från <https://www.nbcnews.com/tech/security/facebook-says-hackers-saw-personal-info-14-million-people-n919531>
- Hasan, O. Habegger, B. Brunie, L. Bennani, N. Damiani, E. (2013) *A discussion of privacy challenges in user profiling with big data techniques: The EEXCESS use case*. *Big Data (BigData Congress)*. 2013 IEEE International Congress, pp. 25-30.
- Internetstiftelsen. (2018). *Svenskarna och internet 2018*
Stockholm: Internetstiftelsen. Hämtad 3 mars, 2020, från <https://svenskarnaochinternet.se/rapporter/svenskarna-och-internet-2018/>
- Internetstiftelsen. (2019). *Svenskarna och internet 2019*
Stockholm: Internetstiftelsen. Hämtad 3 mars, 2020, från <https://svenskarnaochinternet.se/rapporter/svenskarna-och-internet-2019/>
- Jee, C. (2019). *Facebook has leaked 319 million phone numbers*. *MIT Technology Review*, 5 september. [Elektronisk] Hämtad 10 april, 2020 från <https://www.technologyreview.com/2019/09/05/133154/facebook-has-leaked-419-million-phone-numbers/>
- Kabir, S. M. (2016). *METHODS OF DATA COLLECTION*.
- Lagen.nu. (U.Å). *Personlig integritet*. Hämtad 5 mars. 2020 från https://lagen.nu/begrepp/Personlig_integritet
- Lecher, C. (2019). *Facebook app developers leaked millions of user records on cloud servers, researchers say*. [Elektronisk] *The Verge*, 3 april. Hämtad 10 april, 2020 från <https://www.theverge.com/2019/4/3/18293978/facebook-app-developers-leak-user-records-data-cloud-servers>
- Lindhe, J & Hamidi-Nia, G. (2018). *Detta har hänt Facebook och Cambridge Analytica*. [Elektronisk] *SVT*, 20 mars. Hämtad 9 april, 2020 från <https://www.svt.se/nyheter/utrikes/detta-har-hant-facebook-och-cambridge-analytica>
- Malinauskaitė-van de Castel, I. (2017). *Duomenų subjekto teisės virtualiuose socialiniuose tinkluose*. Mykolo Romeris universitetas. Hämtad 2 april, 2020 från <https://vb.mruni.eu/object/elaba:23456482/23456482.pdf>
- Marotta-Wurgler, F. (2015). *Understanding Privacy Policies: Content, Selfregulation and Market Forces*. NYU Law School,
- Millward. P. (2003). *The 'grey digital divide': perception, exclusion and barriers of access to the Internet for older people*. *First Monday*, 8(7-7)
- O'Flaherty, K. (2019) *Facebook Exposed Up To 600 Million Passwords – Here's What To Do* [Elektronisk] *Forbes*, 21 mars. Hämtad 10 april, 2020 från

- <https://www.forbes.com/sites/kateoflahertyuk/2019/03/21/facebook-has-exposed-up-to-600-million-passwords-heres-what-to-do/#7470a136bc90>
- Quinn, K. (2018). *Cognitive effects of social media use: A case of older adults*. *Social Media+ Society*, 4(3), 2056305118787203.
- Shih, G. (2013). *Facebook admits year long data breach exposed 6 million users*. [Elektronisk] Reuters, 22 Juni. Hämtad 9 april, 2020 från: <https://www.reuters.com/article/net-us-facebook-security/facebook-admits-year-long-data-breach-exposed-6-million-users-idUSBRE95K18Y20130621>
- Shklovski, I., Kraut, R. and Rainie, L. (2004). *The Internet and social participation: contrasting cross-sectional and longitudinal analyses*. *Journal of Computer-Mediated Communication*, 10. doi:10.1111/j.1083-6101.2004.tb00226.x
- Šišulák, S. (2017). *Userfocus - tool for criminality control of social networks at both the local and international level*, *Entrepreneurship and Sustainability Issues* 5(2): 297-314. [https://doi.org/10.9770/jesi.2017.5.2\(10\)](https://doi.org/10.9770/jesi.2017.5.2(10))
- Spiekermann, S., Acquisti, A., Böhme, R. et al. (2015). *The challenges of personal data markets and privacy*. *Electron Markets* 25, 161–167. <https://doi.org/10.1007/s12525-015-0191-0>
- Statista.com, (2018). *Number of social network users worldwide from 2010 to 2021 (in billions)*. Retrieved from <https://www.statista.com/statistics/278414/number-of-worldwide-social-network-users>
- Strandburg, K. J. (2014). *Monitoring, datafication and consent: legal approaches to privacy in the big data context*, in Lane, *Privacy, Big Data, and the Public Good*, p. 8.
- UpGuard (2019). *Losing Face: Two More Cases of Third-Party Facebook App Data Exposure*. [Elektronisk] 3 april. Hämtad 10 april, 2020, från <https://www.upguard.com/breaches/facebook-user-leak>
- Whittaker, Z. (2019) *A huge database of Facebook users' phone numbers found online*. [Elektronisk] TechCrunch, 4 september. Hämtad 10 april, 2020 från <https://techcrunch.com/2019/09/04/facebook-phone-numbers-exposed/?guccounter=1>
- Webb, K. (2019). *Over 267 million Facebook users had their names, phone numbers, and profiles exposed thanks to a public database, researchers says* [Elektronisk]. *Business Insider*, 19 december. Hämtad 10 april, 2020 från <https://www.businessinsider.com/facebook-profile-267-million-users-exposed-names-phone-numbers-2019-12?r=US&IR=T>
- Wong, J.C. (2018) *Facebook says nearly 50m users compromised in huge security breach*. [Elektronisk] *The Guardian*, 29 september. Hämtad 10 april, 2020 från <https://www.theguardian.com/technology/2018/sep/28/facebook-50-million-user-accounts-security-berach>
- Zaidieh, A. J. Y. (2012). *The Use of Social Networking in Education: Challenges and Opportunities*. *World of Computer Science and Information Technology Journal* 2(1): 18-21. Hämtad 2 april, 2020 från

<http://wcsit.org/pub/2012/vol.2.no.1/The%20Use%20of%20Social%20Networking%20in%20Education%20Challenges%20and%20Opportunities.pdf>

Zeman, T.; Břeň, J.; Urban, R. (2017). *Role of Internet in Lone Wolf Terrorism*, *Journal of Security and Sustainability Issues* (2): 185-192.
[https://doi.org/10.9770/jssi.2017.7.2\(1\)](https://doi.org/10.9770/jssi.2017.7.2(1))